

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов, 66
Tel. + 359 /73/ 8855 01, Fax: + 359 /73/ 8855 16

E-mail: info@swu.bg

<http://www.swu.bg>

ИНФОРМАЦИОНЕН ПАКЕТ **/ ECTS /**

Специалност "Бизнес мениджмънт и предприемачество"

Цел на подготовката:

Чрез система от фундаментални и практико-приложни дисциплини да се придобият задълбочени теоретически и практически умения по управление на фирмите в условията на пазарна икономика.

Обучението на студентите в тази специалност включва задължителна специализираща подготовка, избираеми и факултативни дисциплини. Дава се фундамента, върху който се надгражда съвременното модерно управление, като се използва и чуждия опит в областта на мениджмънта и реинженеринга. Формират се умения за бързина и адекватност в реакциите, съобразени с променящата се конюнктура в заобикалящата среда. Изграждат се навици за използване на управленчески технологии, посредством софтуерни продукти и добра ориентация в богатата информационна база чрез използване на възможностите на Интернет средата.

Мениджърът притежава висока социална и икономическа култура. За тази цел в блоковото обучение по семестри включва задължителни дисциплини, които са определени със съответни нормативни документи и дисциплини определени в учебния план по решение на съответната катедра и Факултетния съвет, в това число и свободно избираеми. С това се постига баланс между придобитите знания съгласно държавните изисквания, като същевременно се дава свобода на съответните ръководства и на самите студенти да оформят окончателно учебния план на специалността.

Съществен дял заемат общитеоретичните дисциплини, които дават фундаментални познания за икономическите и социално-политическите процеси в условията на пазарно стопанство.

Компетенции, които придобиват студентите:

1. Знания по общите принципи и методи на управление, пречупени през призмата на глобалните макроикономически процеси;

2. Задълбочени знания по управление на фирмата в цялостен аспект - производство, финанси, иновации, персонал и др.;

3. Основни познания в областите:

- висша математика, основи на правото, микро- и макроикономика, философия, икономически теории, европейско икономическо сътрудничество;

- маркетинг, бизнес планиране и контрол, основи на управлението, стопанска история, счетоводство, статистика, икономика на труда, финанси, цени и ценова политика;

- мениджмънт на иновациите, бизнес комуникации и връзки с обществеността, счетоводство на предприятието, управление на качеството, международен бизнес;

- международни пазари, основи на частното право, информационни системи и технологии, фирмена сигурност и икономическо разузнаване, агромениджмънт и др.

4. Разработване на бизнес-програми за дейността на фирмата;

5. Придобива качества, ориентирани към стратегическото управление на фирмите и способност да прави "снимка" на външната среда и да "улавя" водещите тенденции в развитието;

6. Организира и провежда маркетингови изследвания чрез използването на целия инструментариум от методи и технологии на тяхното провеждане;

7. Изготвя цялостен анализ на финансово-стопанската дейност на фирмата чрез използването на статистически и други методи за изследване;

8. Обработва, систематизира, анализира и извежда водещите тенденции в дейността на дружеството, с което благоприятства процеса на вземане на стратегически и тактически управленчески решения;

9. Изгражда в себе си качествата на мениджър – професионализъм, организаторски умения, отговорност, честност и др.;

10. Формира умения за общуване с подчинените, за делегиране на правомощия и създаване на оптимален социално-психологически климат в екипа.

Професии, които могат да упражняват завършилите специалността:

1. Директори и заместник директори в предприятия и организации;

2. Административни ръководители в търговски дружества - ръководители в бизнес услуги и административни дейности; ръководители по политики и стратегическо планиране и ръководители по продажби и маркетинг

3. Ръководители на екипи

4. Аналитици - ефективност на търговската дейност, проучване на пазари и др.

5. Главни експерти и експерти - логистика, финансови и стопански анализи, социално осигуряване, маркетинг, международно сътрудничество, политика на цените, реклама, търговия, продажби, европейска интеграция, стопанска дейност, бизнес развитие, инженеринг и др.

6. Мениджъри - финанси, продажби, маркетинг и продажби, проучване на пазари и др.

7. Консултанти - стопанска дейност

8. Анализатори

9. Управители на предприятия и организации.

Квалификационната характеристика на специалността "Бизнес мениджмънт и предприемачество" за образователно-квалификационна степен "Бакалавър" с професионална квалификация "Бизнес мениджмънт и предприемачество" е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на ОКС "Магистър", "Бакалавър", "Специалист" и с Правилниците на ЮЗУ "Неофит Рилски".

СТРУКТУРА НА УЧЕБЕН ПЛАН

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ
 ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 3.7. АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ
 СПЕЦИАЛНОСТ: БИЗНЕС МЕНИДЖМЪНТ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО
 ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: БАКАЛАВЪР
 ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА И ЗАДОЧНА

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Микроикономика	7.0	1. Макроикономика	9.0
2. Математика I част	6.0	2. Математика II част	8.0
3. Информационни системи и технологии	6.0	3. Избираема дисциплина III група	7.0
4. Избираема дисциплина I група	6.0	4. Избираема дисциплина IV група	6.0
5. Избираема дисциплина II група	5.0	5. Спорт	0.0
6. Спорт	0.0		
Избиреми дисциплини (студентите избират една дисциплина от групата)		Избиреми дисциплини (студентите избират една дисциплина от групата)	
Избираеми дисциплини I група:		Избираеми дисциплини III група:	
1. Основи на правото	6.0	1. Стопанска история	7.0
2. Философия	6.0	2. Икономически теории	7.0
3. Социология	6.0	3. Създаване на нов бизнес	7.0
Избираеми дисциплини II група:		Избираеми дисциплини IV група:	
1. Английски език I част	5.0	1. Английски език II част	6.0
2. Немски език I част	5.0	2. Немски език II част	6.0
3. Френски език I част	5.0	3. Френски език II част	6.0
4. Италиански език I част	5.0	4. Италиански език II част	6.0
5. Испански език I част	5.0	5. Испански език II част	6.0
6. Гръцки език I част	5.0	6. Гръцки език II част	6.0
7. Писмена и говорна култура	5.0		
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Маркетинг	8.0	1. Счетоводство	6.0
2. Бизнес планиране и контрол	6.0	2. Статистика	6.0
3. Основи на управлението	6.0	3. Бизнес мениджмънт	5.0
4. Избираема дисциплина V група	5.0	4. Цени и ценова политика	5.0
5. Избираема дисциплина VI група	5.0	5. Предприемачество	5.0
		6. Избираема дисциплина VII група	3.0
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от групата)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от всяка група)	
Избираеми дисциплини V група:		Избираема дисциплина VII група:	
1. Европейско икономическо сътрудничество	5.0	1. Управление на продажбите и бизнес логистика	3.0
2. Публични задължения на фирмата	5.0	2. Управление на маркетинга	3.0
3. Регионална икономика	5.0	3. Предприемачески стратегии	3.0
Избираеми дисциплини VI група:			
1. Защита на конкуренцията	5.0		
2. Делова кореспонденция	5.0		
3. Публични политики	5.0		
	Общо 30		Общо 30
Трета година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити

1. Икономика на труда 2. Организация на дейността на предприятието 3. Маркетингови проучвания 4. Финансиране на предприятието 5. Избираема дисциплина VIII група 6. Избираема дисциплина IX група	6.0 5.0 4.0 7.0 3.0 5.0	1. Международен бизнес 2. Мениджмънт на иновациите 3. Бизнес предприемачество 4. Управленски решения 5. Избираема дисциплина X група 6. Избираема дисциплина XI група	5.0 5.0 5.0 5.0 5.0 5.0
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от всяка група)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от всяка група)	
Избираеми дисциплини VIII група: 1. Рекламна политика 2. Социално осигуряване и социална политика 3. Лидерство и лидерски компетенции	3.0 3.0 3.0	Избираеми дисциплини X група: 1. Търговско право 2. Психология на предприемаческата дейност 3. Оценка на въздействието	5.0 5.0 5.0
Избираеми дисциплини IX група: 1. Счетоводство на предприятието 2. Маркетинг на услугите 3. Е-управление и е-правителство	5.0 5.0 5.0	Избираеми дисциплини XI група: 1. Техники за продажби и договаряне 2. Управление на малкия бизнес 3. Лийн мениджмънт	5.0 5.0 5.0
	Общо 30		Общо 30

Четвърта година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Социално предприемачество 2. Управление на човешките ресурси 3. Антикризисно управление на предприятието 4. Икономически анализ 5. Избираема дисциплина XII група 6. Избираема дисциплина XIII група 7. Преддипломен стаж и защита на курсов проект	4.0 6.0 4.0 6.0 4.0 4.0 2.0	1. Предприемаческа култура и бизнес етикет 2. Управление на конкурентоспособността на предприятието 3. Електронен бизнес 4. Избираема дисциплина XIV група Държавен изпит или защита на дипломна работа	5.0 5.0 5.0 5.0 10.0
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от всяка група)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от групата)	
Избираеми дисциплини XII група: 1. Поведение на потребителя 2. Стратегически маркетинг 3. Организационно поведение	4.0 4.0 4.0	Избираеми дисциплини XIV група: 1. Управление на проекти 2. Количествени методи в управлението 3. Управление на фирмените инвестиции 4. Организация и управление на фамилен бизнес	5.0 5.0 5.0 5.0
Избираеми дисциплини XIII група: 1. Основи на управленското счетоводство 2. Управленски умения 3. Мрежова икономика и бизнес мрежи	4.0 4.0 4.0		
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 4 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 240 КРЕДИТА

ОПИСАНИЕ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ
Специалност: Бизнес мениджмънт и предприемачество
ОКС «Бакалавър»

МИКРОИКОНОМИКА

ECTS кредити: 7

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Курсът е ориентиран предимно към анализа на основни аспекти от теорията и практиката на пазарната икономика от демократичен тип. В него се изясняват основни методологически постановки и се прави преглед на стопанските закони, валидни за цялата стопанска сфера /тези, имащи универсално значение/. Целта е да се обоснове тезата, че цялостната икономическа дейност имат както пряка, така и косвена връзка с основни въпроси на търсенето и предлагането, “силните” и “слаби” импулси на пазара, въпросите на “равновесието”, на ефективността и рентабилността, на провеждането на специфично планиране, отчитането на задължителни условия, осигуряващи стопанското развитие на субектите в дългосрочен план и т.н.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в теоретичния микроикономикс. Предмет на микроикономикса. Роля и място на пазара – пазарен механизъм. Устройство на пазарната икономика – агенти, потоци, вътрешни взаимоотношения и обвързки. Отношения на собственост и др. Структуриране на пазарноикономическата околна среда – стопански субекти и обекти. Понятие за благо в икономиката. Теория за ограниченост на благата – видове блага. Обосноваване на икономическите решения. Начини и форми за генериране на решения и за тяхната реализация – теоретични аспекти. Факторна теория – фактори на производството. Разделение на труда в съвременни условия и неговото влияние върху поведението на пазарните субекти. Формиране на капитал в икономическата система. Финансови показатели на икономическата ефективност. Стопанска политика – същност и цели на стопанската политика – макро и микро ниво. Структуриране на пазара – наследени структури, стихийно и целенасочено структуриране. Параметриране на пазара. Понятие за планиране в пазарно-икономически условия.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МАТЕМАТИКА I ЧАСТ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Разглеждат се основни раздели на математиката – линейна алгебра, аналитична геометрия, диференциално смятане. Целта на курса е да се изложат основни математически понятия, необходими за професионалната реализация на завършилите студенти, в частност за построяване и изследване на математически модели на икономически процеси и явления. Получените знания са теоретически с приложно-практическа насоченост за моделиране на икономическите процеси.

Съдържание на учебната дисциплина:

Седмичен хорариум: 3л + 2су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 2л + 2су

Вид на изпита: писмен

Матрици. Детерминанти. Обратна матрица. Вектори. Системи линейни уравнения. Уравнения на права в равнината. Уравнения на криви и повърхнини. Функции на една променлива. Граници. Непрекъснатост. Производна и диференциал. Приложения на производните в икономиката. Свойства на диференцируемите функции. Изследване на функции. Функции на две и повече променливи.

Технология за обучение и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ И ТЕХНОЛОГИИ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Учебното съдържание е ориентирано към изучаване на специфичните особености на най-често използваните информационни системи и типичните им сфери на приложение в икономиката. Учебната програма има за цел изясняване методиката на работа с информационните системи, някои особености в жизнения им цикъл и практическото им приложение за решаване на конкретни проблеми. В рамките на обучението по дисциплината Информационни системи се разглеждат конкретни примери от реалната стопанска дейност на предприятията и фирмите, предлагат се начини за решаване на проблеми и казуси по обработката на икономическата информация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни понятия, задачи, дефиниции и класификации на бизнес-информационните системи. Информация и система. Данни и информация. Типове обработка на данни. Декомпозиция на системата до основен елемент-“черна кутия”. Информационни системи. Проектиране - подходи: вторичен продукт, нулев подход, ключова променлива, пълно изучаване и критичен фактор за успех, формална и неформална информация. Мрежи и разпределени системи. Локални и глобални мрежи. Блок-схеми на потоците от данни. Речници на данни. Таблици за вземане на решения. Анализ и моделиране на данните. Моделиране “обекти-връзки”. Типове връзки - 1:n, m:n, 1:1, възвратни връзки. Операционни системи. Видове. Финансови коефициенти във фирмата. Анализ на собствеността, капиталовата и имуществената структура. Увод в математическата статистика. Основни коефициенти. Бизнес-модели с електронни таблици. Модели на финансовата математика и на сделките с ценни книжа. Анализ на пазара, планиране на количествата, образуване на цените, складово стопанство, печалби и загуби, баланс. Инвестиционни решения. Финансов анализ за избор на вариант между проекти. Финансов план на проекта. Софтуерни пакети за финансови изчисления и прогнозиране – Matlab, Octave. Основни команди в Octave. Отдалечен достъп. Схема за изчисляване на икономически показатели с използване на таблици за вземане на решения.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ОСНОВИ НА ПРАВОТО

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Стопански факултет

Анотация:

Курсът систематизира правната уредба на образованието в националното законодателство във взаимодействието ѝ с основните отрасли на публичното и гражданско право.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основи на правото и обща теория на правото. Произход и същност на правото. Систематизация на позитивното право. Публично и частно право. Обща характеристика на източниците на правото. Класификация. Правни норми - определение и видове. Действие на правните норми. Юридически факти и правоотношения. Действие на правото. Тълкуване на правото - понятие и видове. Прилагане на правото. Субекти на правото. Физически и юридически лица. Обща характеристика, понятия. Гражданско-правен статут на физически лица. Правоспособност и дееспособност. Правни белези в гражданско-правния статут на физическите лица. Юридически лица - понятие и видове. Гражданско-правен статут на юридическите лица. Вещни правоотношения. Взаимодействие със закона за държавната собственост и закона за общинската собственост. Трудови договори - понятие и видове, конкурси и правила. Трудово възнаграждение и системата на работната заплата. Трудова дисциплина и дисциплинарна отговорност. Прекратяване на трудовите отношения. Класификация;

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ФИЛОСОФИЯ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Целта на лекционния курс по Философия е да запознае студентите от специалност "Бизнес мениджмънт и предприемачество" с най-основните понятия и проблеми във философията. Програмата е съобразена със специалността на студентите като е използван проблемно-типологичния подход или е акцентирано на философските проблеми на личността и обществото. В конкретните задачи на курса влиза стремежът да се представи идейното богатство и проблемността във философията, за сметка на окончателните решения. Този подход е прилаган и в семинарите, където от студентите се изисква самостоятелно мислене и работа с философски източници.

Съдържание на учебната дисциплина:

От мита към логоса; митология, философия. Възникване на философията; китайска и индийска философия. Натурфилософията и космологията. Проблем за първоначалното, онтология. Гносиология. Проблем за познанието, емпиризъм, рационализъм, учение за идолите; Gotigo ergo sum, tabula rasa, априоризъм. Синергетиката, проблем за развитието и еволюцията. Ентропия. Закономерности, детерминизъм, вероятност. Етика. Проблем за доброто и злото. Евдемонизъм, категоричен императив, утилитаризъм. Теология. Проблем за Бога, доказателства за битието на Бога. Теодицея. Философия на човека. Екзистенция, отчуждение, подсъзнание, архетип. Философия на обществото. Власт, утопия, идеология, обществен договор, елит. Философия на свободата. Демокрация, отворено общество, либерализъм. Естетика. Философия на красотата. Естетически ценности. Семиотика. Философия на езика. Знаци и символи. Философия на историята. Цивилизация, култура, цикъл, прогрес, ререс. История на философията. Основни школи и направления. Методи на изследване. Сциентизъм, позитивизъм и др.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

СОЦИОЛОГИЯ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и практико-приложен материал се дава приоритет на практическата страна на разглежданите теми. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи целят затвърдяване на получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката. Целите и задачите на учебната дисциплина е студентите да придобият базови знания и практически умения по преподавания материал. Очакваните резултати се изразяват в придобиването от студентите на познания относно основните правила за финансиране и инвестиране, валидни за корпоративния сектор и умения за самостоятелно прилагане на теоретичния материал в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина

Предмет на социологическата наука. Социологията като знание, институция и професия. Възникване и развитие на икономическата социология. Европейска социологическа традиция. Американска социологическа традиция. Социални и икономически системи. Основни социални и икономически институции. Държавата и икономиката. Типове социално-икономически отношения. Структурни, функционални и каузални отношения. Сътрудничество и конфликт, равенство и неравенство. Социална стратификация. Типове социално-икономически процеси. Диференциация и интеграция на икономическите системи. Социална мобилност

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПИСМЕНА И ГОВОРНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината запознава студентите с правописните и с правоговорните правила, действащи в момента в съвременния български книжовен език.

Съдържание на учебната дисциплина:

Правила за оформяне на рубрики. Правила за оформяне на текст под заглавие. Правила за оформяне на текстове към неезиков илюстративен материал. Текстове Правила за употреба на главни букви при адресиране и в обръщението на молби, официални писма и декларации. Правила за писане на главни букви в несвързан и в свързан текст. Правила за слято, полуслято и разделно писане при съществителните имена, прилагателните имена, числителните имена, наречията, сложните предлози. Правила за употреба на запетая в простото и в сложното изречение. Правила за употреба на кавички и на точка. Правила за употребата на променливото Я. Правила за метатеза на съчетанията -ър-/-ръ- и -ъл-/-лъ- . Правила за писане на пълен и на кратък определителен член. Правила за образуване на бройна форма със съществителни, назоваващи лица, и със съществителни, назоваващи нелица. Синтактично съгласуване. Правила за изговор на глаголни окончания, на определителни членове и на предлози.

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 0л + 3су

Вид на изпита: писмен

Технология за обучение и оценяване

Занятията по дисциплината включват семинарни занятия. Темите за тях се обявяват предварително, като от студентите се изисква да участват в дискусиите по поставените за разглеждане въпроси с мнение, решаване на практически казуси, реферат. Окончателната оценка по дисциплината се формира чрез текущо оценяване.

АНГЛИЙСКИ ЕЗИК I ЧАСТ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината се основава на общата програма по английски език за образователно-квалификационната степен бакалавър. Включва развиване на четирите вида комуникационни умения – говорене, четене, слушане и писане, като целта е да се задълбочат познанията на студентите по характерните особености на употребата на езика, да се обогати техния речников запас, познанията им по отношение на лексикалното богатство на английския език, да се разбират основните разлики между британския и американския стандарт. В същото време се развиват познанията им в областта на граматиката, като всички посочени умения трябва да се развият в способност за самостоятелно съставяне на свързани текстове. Необходимо е постоянното участие на студентите в семинарните занятия, както и самостоятелна подготовка, която да бъде обект на наблюдение и контрол.

Съдържание на учебната дисциплина:

Introduction into the course and placement test. Shopping habits 1. Shopping habits 2. Leisure activities 1. Leisure activities 2. Nature and environment 1. Nature and environment 2. Transport and travel 1. Transport and travel 2. Somewhere to live 1. Somewhere to live 2. Science and technology 1. Science and technology 2.

Технология на обучението и оценяване:

Необходимо е постоянното участие на студентите в семинарните занятия, както и самостоятелна подготовка, която да бъде обект на наблюдение и контрол. Обучението на студентите включва тяхното активно участие в семинарните занятия, а също така и непрекъсната подготовка, текущи презентации, писмени проекти, наблюдение и контрол.

НЕМСКИ ЕЗИК I ЧАСТ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Практическият курс по немски език цели въвеждането в основите на немския език – азбука, цифри, падежни форми, лични местоимения, глаголни форми и сегашно време. Изграждането на основни познания в областта на лексиката и граматиката на съвременния немски език е необходимата база за по-нататъшното изучаване на дисциплината и усвояването на езикови навици за комуникация на специализирания чужд език.

Съдържание на учебната дисциплина:

Erste Kontakte Sich begrüßen. Sich und andere vorstellen. Buchstabieren. Telefonieren: falsch verbunden. Rechnen. Beruf und Herkunft angeben und danach fragen. Zahlen bis 100, Gegenstände im Haus und Haushalt Gegenstände benennen und beschreiben. Preisangaben verstehen und notieren. Richtigstellen. Zahlen bis 1000. Essen und Trinken Essgewohnheiten beschreiben. Im Restaurant bestellen und bezahlen. Komplimente und Reklamation bei Tisch. Lebensmittel einkaufen. Freizeit Zurechtweisen. Um Auskunft bitten. Sich verabreden. Ansichtskarte schreiben. Wohnen Wohnungen beschreiben. Einrichtungsgegenstände kommentieren. Über Verbote informieren. Postkarte an Freunde schreiben.

Седмичен хорариум: 0л + 3су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 0л + 3су

Вид на изпита: писмен

Технология на обучението и оценяване:

Курсът започва с уводно ниво за овладяване на основните граматични правила при четене и писане на немски език. Структурата на простото изречение, задаването на въпроси с въпросителна дума и с инверсия, лични местоименни форми. Обучението протича по системата за практически немски език "THEMEN NEU AKTUELL 1" и в началото си е смесен българо-немски курс като постепенно обучението преминава на немски език. Схематично представяне на простото немско изречение и неговата съпоставка с българското се прилага с цел пренебрегване на интерференцията на родния език и на неговите аналитични форми за падежни отношения. Всяко езиково умение е представено като компонент от изпита, който съдържа писмена и устна част под формата на задаване и отговор на въпроси по разглеждана в упражненията тема.

ФРЕНСКИ ЕЗИК I ЧАСТ**ECTS кредити:** 5**Форма за проверка на знанията:** текущ контрол и изпит**Семестър:** 1**Методическо ръководство:**

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Студентите започват да се обучават от първо ниво като начинаещи. Обучението по дисциплината Френски език - I част предвижда придобиване на основни теоретически познания за езика и развитие на основните езиковите умения - слушане, говорене, четене и писане, съответстващо на ниво A1 от Общата европейска езикова рамка. Курсът е с подчертана практическа насоченост, изразяваща се в устното и писменото овладяване на чуждия език като средство за комуникация. Използват се съвременни учебни системи за изучаване на френски език за специални цели и мултимедийни материали. Учебното съдържание включва тематичен, лексикален, граматичен и социо-културен компонент. Разглежданите теми са актуални, съответстват на интересите на студентите и дават широка възможност за разговор и дискусии. Те способстват за усвояването на основната лексика и граматика и за развиването на комуникативните умения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Запознаване и представяне. Общ разговор. Представяне на фирма. Разговор по телефона. Уговаряне на срещи и ангажименти. Транспорт и служебни пътувания.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината комбинира традиционните методи и по новите похвати за преподаване на чужд език. По време на семинарните занятия особено място заемат упражненията за развитие на диалогична и монологична реч (въпроси и отговори по картини, микродиалози, разговори и кратки беседи по определени теми; описания на картини, разкази, преразкази). Навици и умения за писане се изграждат чрез диктовки, разкази и преразкази в писмена форма. Широко място заема аудирването (слушане с възпроизвеждане) и аналитичното (обяснителното) четене. Произносителни навици се развиват посредством слушането на оригинални записи и специални упражнения с типични фонетични трудности. Студентите се информират за организацията на провеждане на обучението, за особеностите на предвидения текущ контрол и за системата за оценка на знанията още на първото семинарно упражнение.

ИСПАНСКИ ЕЗИК I ЧАСТ**ECTS кредити:** 5**Форма за проверка на знанията:** текущ контрол и изпит**Семестър:** 1**Методическо ръководство:**

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината „Испански език първа част“ е предназначена за студенти без каквито и да било познания по испански език. Тя представя основните граматични единици на испанския език в тяхната цялост, поднася подходящо подобрени тренировъчни упражнения върху тях, адекватно обяснява особеностите на разговорната реч, като стимулира комуникативната компетентност и

Седмичен хорариум: 0л + 3су**Вид на изпита:** писмен**Седмичен хорариум:** 0л + 3су**Вид на изпита:** писмен

постепенно разчупва говорната бариера на курсистите. Семинарните занятия следват системата *NUEVO VEN 1*, която съдържа учебник, учебна тетрадка с упражнения и аудио диск с диалози и текстове за разбиране, развиващи основните комуникативни умения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Hola! Saludos identificación personal delectar Masc. /fem. de los sust. y adj; presente de ind. Presentación de los países de Hispanoamérica; Presentaciones. Tu/Usted; dar las gracias; saludo formal. Adj.pos; demostrativos Numerales 0-9; Ciudades y Comunidades Autónomas de España; Alquilar un piso. Ubicación, descripción, preguntar por la cantidad Art.determinados; mas numeros; forma negat; Tipos de viviendas. Barrios españoles e hispanoamericanos; Por la ciudad. Contactar con alguien; preguntar por la dirección. Art.indeterminados; hay; Moverse por la ciudad: Madrid; Comer en el restaurante. Pedir comida; preguntar el importe; deseos; Imperativo formal/ informal; gustar; querer; poder; Hábitos alimenticios; Háblame de ti. Describir a una persona; hábitos; la edad; V. reflexivos; adj.pos; Celebración de una boda; De compras. Colores y materiales; el precio; pedir permiso; Sg/pl de los adjetivos; pronombres pers.; Celebración de una boda; De compras. Colores y materiales; el precio; pedir permiso; Sg/pl de los adjetivos; pronombres pers.; Lugares para comprar. Mercados y mercadillos; Invitaciones. Invitar, aceptar, rechazar; citarse; expresar la obligación; Tener que+infinitivo; Estar + gerundio; Fiestas tradicionales en España e Hispanoamérica.

Технология на обучението и оценяване:

Семинарните занятия по дисциплината протичат съгласно предварително зададения тематичен план за усвояване на основните граматични положения на езика и набиране на необходимия лексически запас. Ресурсното осигуряване на семинарните занятия се базира на специално подбраните учебници за работа, на предоставянето на автентични текстове и текстове за слушане от аудио касети и дискове. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и отговорността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол. Текущият контрол проверява говорните и писмените умения, както и работа с граматичен текст на основно ниво на познание на испанския език.

ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК I ЧАСТ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината „Италиански език - първа част“ е предназначена за студенти без каквито и да било познания по италиански език. Тя представя основните граматични единици на италианския език в тяхната цялост, поднася подходящо подбрани тренировъчни упражнения върху тях, адекватно обяснява особеностите на разговорната реч, като стимулира комуникативната компетентност и постепенно разчупва говорната бариера на курсистите. Семинарните занятия следват системата *Progetto*, която съдържа учебник, учебна тетрадка с упражнения и аудио диск с диалози и текстове за разбиране, развиващи основните комуникативни умения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Притежателни местоимения. Особенности в съгласуването на quello. Особенности в съгласуването на bello. Употреба на глаголите volerci и metterci. Минало несвършено време (L'Imperfetto). Минало предварително време (Il Trapassato Prossimo). Лични местоимения пряко допълнение (I Pronomi Personali Oggetto Diretto). Лични местоимения (I Pronomi Personali). Непряко допълнение (Oggetto Indiretto). Възвратни и реципрочни местоимения (I Pronomi Riflessivi e Reciproci). Безлична форма на глагола и безлични изрази (La Forma Impersonale del Verbo). Повелително наклонение (Il Modo Imperativo). Условно наклонение (Il Condizionale Semplice e Composto). Условно наклонение (Il Condizionale Semplice e Composto). Бъдеще в миналото (Il Condizionale Composto).

Технология на обучението и оценяване:

Семинарните занятия по дисциплината протичат съгласно предварително зададения тематичен план за усвояване на основните граматични положения на езика и набиране на необходимия лексически запас. Ресурсното осигуряване на семинарните занятия се базира на специално подбраните учебници за работа, на предоставянето на автентични текстове и текстове за слушане от

аудио касети и дискове. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и отговорността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол. Текущият контрол проверява говорните и писмените умения, както и работа с граматичен текст на основно ниво на познание на италианския език.

ГРЪЦКИ ЕЗИК – I ЧАСТ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Курсът по гръцки език първа част има строго подчертана практическа насоченост, която се изразява в устното и писмено овладяване на чуждия език като средство за комуникация. Разглежданите теми са актуални, съответстват на интересите на студентите и дават широка възможност за разговор и дискусии. От друга страна, те способстват за усвояването на основната лексика и граматика и за развиването на комуникативните умения. Курсът на обучение предвижда: натрупването у студентите на траен запас от лексикални единици, граматични структури и речеве автоматизми, позволяващи им да продуцират чуждоезикова реч по широк кръг от теми; изграждането на умения за разбиране на чуждоезикова реч при слухово възприемане; овладяване на техниките и похватите за четене с познавателна цел; изграждането на умения за създаване на собствени, оригинални съчинения на базата на основните прототипове текст: дескриптивен, аргументативен, наративен, епистоларен и др.

Съдържание на учебната дисциплина:

Αλφάβητο, προφορά, μονολεκτικό Χαίρετισμοι, ανταλλαγή προσωπικών πληροφοριών. Γεια σας! Με λενε... Η Μονικ δουλευει στην Ελλάδα. Είμαι απ'τη Ρωσία, απ'τη Μοσχά. Που μενετε; Τι δουλειά κανεις; Σε ποια οδο μενεи; Τηλεφωνο, κινητο Μίλας ελληνικά; Επαναληψη ενοτητων 1-4 Ποσο κανει αυτο το ρολοι; Πως λεγεται αυτο στα ελληνικά; Σας αρεσει... Ποιος είναι αυτός; Έτσι είναι η ζωή! Ξερεις την καινούργια μαθητρία; Ποσων χρονων εισαι; Παω στο γραφειο. Τι ωρα είναι; Πηγαίνει πάντα Υπαρχει κανένα φαρμακείο εδω κοντά; Είναι ο τρίτος δρομος δεξιά. Επαναληψη μαθηματων 5-8 Η οικογενεια Σαριγιανη Οι φραουλες είναι ακριβες Στο σουπερμαρκετ. Είναι ακριβα γιατί είναι ιταλικά Θα πάω στην τράπεζα για λεφτά. Στο τουριστικό γραφείο. Τι θα φάμε; Ένα σαββατοκύριακο στο Ναύπλιο Ένα διαμέρισμα κοντά στο κέντρο. Στο ξενοδοχείο

Технология на обучението и оценяване:

Обучението на студентите включва тяхното активно участие в семинарните занятия, а също така и непрекъснатата подготовка, текущи презентации, писмени проекти, наблюдение и контрол. Студентите се информират за организацията на провеждане на обучението, за особеностите на предвидения текущ контрол и за системата за оценка на знанията още на първото семинарно упражнение.

МАКРОΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ECTS кредити: 9

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс в структурно отношение обхваща както основни общи проблеми на макроикономическата теория, така и специфични проблеми на измерителите на макроикономическата активност, съвкупното търсене и предлагане, фискалната, монетарна и банкова политика. Целта на учебната дисциплина е студентите да получат задълбочени знания за съществените характеристики на действащите икономически системи, основните принципи на икономическото мислене, мотивацията в действията на пазарните субекти. Ударението се поставя

Седмичен хорариум: 0л + 3су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 3л + 2су

Вид на изпита: писмен

върху възгледите за еволюиращите модели на пазарното стопанство, системите, структурите и агентите на пазарните отношения, тенденциите и динамиката на определящите макроикономически показатели. Основните задачи, които следва да бъдат решавани при реализацията на учебната програма са: 1) Усвояване на компетентни знания за действието на пазарната икономика в национален и международен мащаб, достигането на макроикономическо равновесие, производството, инвестициите и заетостта. 2) Усвояване на знания за фискалната и монетарна политика, функциите на парите и банковата система, природата и структурата на платежния баланс. Запознаване с конкретните особености, проблеми и подходи на управлението на финансите. 3) Усвояване на основните правила за финансиране и инвестиране, функционирането на международната търговия и валутния пазар и изграждане на умения за самостоятелно прилагане на теоретичния материал в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обект, обхват и задачи на макроикономическата теория и политика. Сектори, субекти, затворена и отворена икономика. Флуктуации в икономическото развитие. Основни макроикономически проблеми. Агрегатна стопанска активност. Икономически цели. Инструменти на макроикономическата политика. Измерители на макроикономическата активност. Брутен национален продукт. Алтернативни начини на измерване. Кръгооборот на доходи и разходи. Икономическо благосъстояние. Номинален и реален брутен национален продукт. Възможности за декомпозиране, степени на изключеност и парична оценка на времето. Съвкупно търсене и предлагане. Макроикономическо равновесие. Краткосрочни и дългосрочни криви на съвкупното търсене и предлагане. Извънценови детерминанти. Класически модел на макроикономическо равновесие. Безработица. Определяне и типология на безработицата. Измерване. Естествена норма на безработица и пълна заетост. Социално противодействие. Инфлация и нейното влияние върху икономиката. Видове и източници. Алтернативни възгледи. Крива на Филипс. Потребление, инвестиции и други компоненти на съвкупното търсене. Класически и кейнсиански теории. Закон на Сей. Пределна склонност към потребление и спестяване. Детерминанти. Модерни теории за потребителската функция. Инвестиции, Държавни покупки и нетен експорт. Равновесен обем на производството. Методи за определяне. Съпоставяне на съвкупни разходи и доходи. Рецесионен и инфлационен разлив. Мултипликационен ефект. Фискална политика. Цели и инструменти. Влияние върху равновесието. Дискреционна (целенасочена) фискална политика. Автоматични бюджетни стабилизатори. Пари и банкова система. Определение и функции на парите. Парични агрегати. Търсене и предлагане на пари. Лихвен процент. Банки. Парично равновесие. Монетарна политика. Цели и инструменти. Функции на Централната банка. Теория за рационалните очаквания. Международни търговски отношения. Протекционизъм срещу свободна търговия. Теории за абсолютните и относителни предимства. Теорема на Хекшер-Олин. Парадоксът на Леонтиев. Мита и митническа политика. Нетарифни ограничения – импортни и експортни квоти, държавни субсидии, дъмпинг, преференциални търговски споразумения Валутен пазар и валутен курс. Обща характеристика. Детерминанти и равновесен курс. Реален валутен курс и агрегатно търсене и предлагане. Платежен баланс. Обща характеристика и структура. Салда и неравновесия. Приспособяването (изравняването) на платежния баланс като проблем на макроикономическата политика.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МАТЕМАТИКА II ЧАСТ

ECTS кредити: 8

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Седмичен хорариум: 2л + 2су

Вид на изпита: писмен

Във втората част на курса по математика са застъпени следните раздели: интегрално смятане и математическо оптимизиране. Базирайки се върху материала от първа част, в курса се разширяват приложенията на основни математически методи в икономиката. Разглеждат се модел на междуетраслов баланс, оптимизационни модели на различни производствени ситуации, анализират се ситуации, изискващи вземане на научнообосновани решения чрез анализ на икономическата ефективност с помощта на двойствените оценки. Целта на курса е студентите да продължат усвояването на основните математически понятия и методи, необходими за изследване и моделиране на икономически процеси и явления. Да могат да използват разглеждания математически апарат за решаване както на учебни примери, така и на конкретни задачи, извлечени от икономическата практика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Метод на най-малките квадрати. Неопределен интеграл. Определен интеграл. Предмет и задачи на математическото оптимизиране. Обща задача на линейното оптимизиране. Двойственост на линейното оптимизиране. Целочислено оптимизиране. Параметрично линейно оптимизиране. Транспортна задача на линейното оптимизиране.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СТОПАНСКА ИСТОРИЯ

ECTS кредити: 7

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Курсът по Стопанска история е част от общоикономическата подготовка на студентите по икономика. Основно внимание се отделя на особеностите в стопанското развитие на средиземноморските цивилизации и стопанските системи в Европа от Древността и Средновековието, до формирането и развитието на съвременното пазарно стопанство. На този фон, в сравнителен план, се разглежда стопанското развитие на древните империи на Изтока, с техния фискален централизъм и доминираща роля на имперската бюрокрация, игнориращи икономическия индивидуализъм и конкурентните стопански отношения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет и периодизация на стопанската история, основни теории. Стопански формации в Древността и Средновековието. Генералната трансформация в Западна Европа. Основни фактори. Индустриалният преврат и Индустриализацията в Западна Европа и Северна Америка – особености. Индустриализацията в Източна Европа, Русия и Япония – особености. Формиране на модерни пазарни отношения в българските земи в епохата на Възраждането. Развитие на модерното капиталист. Стопанство в България от Освобождението до войните. Световната икономика след Първата световна война. Българското стопанство след Първата световна война. Световната икономическа криза 1929-1933 г. – особености. Световното стопанство до Втората световна война. Световната икономика след войната. Обща характеристика. Двуполусният модел – особености в стопанската организация и структура. Българското стопанство след войната. Налагането на тоталитарния модел.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

ИКОНОМИЧЕСКИ ТЕОРИИ

ECTS кредити: 7

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Курсът е разработен в съответствие с държавните изисквания за подготвяне на студенти от икономически специалности. Курсът позволява да се получи достатъчна информация относно причините обособили появата, развитието и отмирането на различни икономическите идеи, за тяхната същност. Главните задачи, които трябва да се решат с преподаването по тази програма са: Повишаване на икономическите познания; Запознаване с икономическите познания, изиграли водеща роля в икономическата теория в определени периоди от човешката история; Запознаване с методологическите основи на съвременната икономическа теория.

Съдържание на учебната дисциплина:

Икономически идеи в докапиталистически формации. Меркантизъм. Физиокретическа школа. Буржоазна класическа, политическа икономия. Симон де Сисмонди. Жан Батист Сей. Томас Робер Малтус. Историческа школа. Утопичен социализъм. Марксихеска политическа икономия. Субективна школа. Институционализъм. Джон Кейнс. Неолиберализъм. Иконометрия. Теоретици на икономическата динамика. Монетаризъм.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СЪЗДАВАНЕ НА НОВ БИЗНЕС

ECTS кредити: 7

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за цел да очертае деловия профил на бизнес предприемача и най-важните му качества, осигуряващи успешен бизнес. На тази основа студентите могат да направят критична самооценка и анализ на личните си качества и преценят възможностите си за самостоятелен бизнес като се предложат насоки за сфера на дейност сектор, продукти или услуги. Разглеждат се алтернативи за започване на собствен бизнес, а чрез методическа процедура за създаване на бизнес идеи се извършва предварителна оценка и избор на рационална бизнес идея. Разработва се бизнес концепция, чрез която се доразвива и конкретизира избраната бизнес идея и се съставя бизнес план.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на предприемачеството. Място и роля на малкия бизнес в европейската и българската икономика. Условия и среда за стартиране и развитие на малък бизнес в България. Приоритети и насоки на действие на националните стратегии за насърчаване на малките и средни предприятия.

Профил на българския предприемач. Оценка на личните предприемачески качества. Мотиви за започване на собствен бизнес. Избор на сфера на дейност, на бранш и на продукти/услуги при създаването на нов бизнес. Алтернативи за започване на нов бизнес. Създаване на бизнес идеи, източници за бизнес идеи, предварителна оценка и избор на рационални идеи. Разработване на концепция за стартиране на нов бизнес - предмет на дейността. Локализация на дейността и избор на правна форма за извършване на бизнеса. Пазар, клиенти и конкуренти. Производствен процес, цени и продажби. Очаквани основни финансово-икономически резултати от бизнеса.

Технология на обучението и оценяване:

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

АНГЛИЙСКИ ЕЗИК II ЧАСТ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината се основава на общата програма по английски език за образователно-квалификационната степен бакалавър. Включва развиване на четирите вида комуникационни умения – говорене, четене, слушане и писане, като целта е да се задълбочат познанията на студентите по характерните особености на употребата на езика, да се обогати техния речников запас, познанията им по отношение на лексикалното богатство на английския език, да се разбират основните разлики между британския и американския стандарт. В същото време се развиват познанията им в областта на граматиката, като всички посочени умения трябва да се развият в способност за самостоятелно съставяне на свързани текстове. Необходимо е постоянното участие на студентите в семинарните занятия, както и самостоятелна подготовка, която да бъде обект на наблюдение и контрол.

Съдържание на учебната дисциплина:

Good health 1. Good health 2. Holidays 1. Holidays 2. Books and reading 1. Books and reading 2. Progress test 1. Food and drink 1. Food and drink 2. Work and business 1. Work and business 2. In the news 1. In the news 2. People. Progress test 2.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението на студентите включва тяхното активно участие в семинарните занятия, а също така и непрекъснатата подготовка, текущи презентации, писмени проекти, наблюдение и контрол. Студентите се информират за организацията на провеждане на обучението, за особеностите на предвидения текущ контрол и за системата за оценка на знанията още на първото семинарно упражнение.

НЕМСКИ ЕЗИК II ЧАСТ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Практическият курс по немски език цели затвърждаването на придобитите знания в I ниво, като въвежда нови знания и умения в немския език – глаголни форми на минало перфектно и претеритални форми. Изграждането на основни познания в областта на лексиката и граматиката на съвременния немски език продължава като в този курс се акцентува на по-сложни изрази и фрази, необходими за по-нататъшното изучаване на дисциплината и усвояването на езикови навици за комуникация на специализирания чужд език.

Съдържание на учебната дисциплина:

Wohnen Wohnungen beschreiben. Einrichtungs - gegenstände kommentieren. Über Verbote informieren. Postkarte an Freunde schreiben. Krankheit. Beschwerden beschreiben. Ratschläge geben und weitergeben. Jemanden zu etwas drängen. Ein Ansinnen zurückweisen. Erzählen, wie etwas passiert ist. Sich vergewissern. Alltag Über Ereignisse und Tätigkeiten Auskunft geben. Etwas weitererzählen. Sich vergewissern. Ein Ansinnen zurückweisen. Arbeitsaufträge geben. Erzählen, was passiert ist. Orientierung in der Stadt Orte angeben. Den Weg beschreiben. Vorteile und Nachteile nennen. Kaufen und schenken

Седмичен хорариум: 0л + 3су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 0л + 3су

Вид на изпита: писмен

Wünsche äußern. Geschenk-vorschläge machen, verwerfen und gutheißen. Einladung schreiben. Kaufwünsche äußern.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът започва с преговор на основните граматични правила – падежни форми, лични местоимения, спрежение на силни и слаби глаголи. Структурата на простото изречение се разширява с определения за време, място, начин. Затвърждават се местоименните форми, като се допълват форми за притежателни и въпросителни местоимения. Обучението протича по системата за практически немски език, продължение на първата част, „THEMEN NEU AKTUELL 6 -10” и обучението се води изцяло на немски език. Продължава работата с текстове за самостоятелна работа, като част от тях се предоставят за преразказване и коментирание. Писането на собствени текстове на теми от ежедневието цели да затвърди сигурността у студента за способност за комуникация на чуждия език. Правилния правоизговор се постига със наизустяване на по-сложни пословици, поговорки и скоропговорки. Текущ контрол на говорните и писмените умения, както и с граматичен текст и един лексикален тест.

ФРЕНСКИ ЕЗИК II ЧАСТ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг
Стопански факултет

Анотация:

Обучението по дисциплината Френски език II част предвижда развитие на основните езиковите умения - слушане, говорене, четене и писане, съответстващо на ниво А2 от Общата европейска езикова рамка. Курсът има за цел да разшири езиковата и комуникативна компетентност по френски език, и да постави основите на едно специализирано обучение. С оглед бъдещата дейност на студентите в областта на икономиката и деловата сфера, акцентът в обучението се поставя върху доизграждането на езиковите умения и навици, както и върху усвояването на професионална терминология и речеви етикет. Използват се съвременни учебни системи за изучаване на френски език за специални цели и мултимедийни материали. Учебното съдържание включва тематичен, лексикален, граматичен и социо-културен компонент. Разглежданите теми са актуални, съответстват на интересите на студентите и дават широка възможност за разговор и дискусии. Те способстват за усвояването на основната лексика и граматика и за развиването на уменията за интеркултурна комуникация в деловата сфера.

Съдържание на учебната дисциплина:

Населени места и териториално устройство. Сгради и обществени места. Описание на маршрут. Пазаруване. Разплащателни средства. Интериор и офис-обзавеждане. Свободно време и културни мероприятия. Здраве и здравеопазване. Държава и администрация. Правосъдие. Комуникация и информация. Отрасти. Видове фирми. Европейски съюз. Граматичният материал е обвързан с лексикалните теми и ситуации.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината комбинира традиционните методи и по-новите похвати за преподаване на чужд език. По време на семинарните занятия широко място заемат ситуативно-тематичните разговори и беседи, направлявани от преподавателя, но осъществявани изцяло от студентите. Курсът на обучение включва също и задания за самостоятелна работа върху теми включени в програмата. По време на упражненията прибягването до коментари и разяснения на родния език е сведено до минимум. Това, както и прослушването на оригинални записи създава атмосфера близка до тази на естествената френскоезикова среда. По този начин студентите усъвършенстват слуховопроизносителните си навици и развиват умения за разбиране на слухово възприемана реч. Студентите се информират за организацията на провеждане на обучението, за особеностите на предвидения текущ контрол и за системата за оценка на знанията още на първата лекция и практическо упражнение.

ИСПАНСКИ ЕЗИК II ЧАСТ

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 0л + 3су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината „Испански език, втора част” продължава практическия курс по испански език от първия семестър. Курсът следва две учебни системи: *NUEVO VEN I*. Той е насочен към усвояването от студентите на основни комуникативни умения, да се разбират на едно малко по-високо от елементарното ниво и да съставят по-дълги и смислени изказвания /устно и писмено/, в съответствие с правилата на испанския език. Целта е в края на курса студентите да имат един активен набор от думи и фрази, върху които се гради лексикалният “скелет” на езиковия курс за това ниво; те трябва да могат да четат, слушат и разбират текстове на испански език, повечето от които в диалогична форма, да се изразяват на този език, така че да бъдат разбирани от други негови носители; да съставят определени несложни писмени текстове с различно предназначение. Другата основна цел съвпада с тази от първата част, а именно - място да осигури усвояването на съществените раздели на граматиката, да подготви студентите за свободна комуникация в областта на икономиката, туризма и на банковото дело.

Съдържание на учебната дисциплина:

Preparar una excursi3n. Expresar intenciones, alternativas...; Marcadores de tiempo: Ir a + infinitivo. Lugares y monumentos de inter3s: Andaluc3a. Qu3 has hecho? Hablar de hechos pasa-dos. dar excusas; Preterito perfecto; p3terito indefinido; Pintura esp. e hispanoamericana. Cu3ntale qu3 pas3. Describir estados de ani-mos y objetos; Preposiciones:en,a,desde, hasta,entre;pron.negativos nadie/nada; M3sica hispanoamericana. Viajar en avi3n. Hacer proyectos y predecir;hablar por telefono; Comparacion. Futuro imperfecto; El tiempo en Hispanoam3rica. Antes y ahora. Describir en pasado; expresar la frecuencia; El v. “quedar”. Preterito imperfecto; Una visita a ciudad de M3xico. Instrucciones. Expesar obligacion, posibilidad, negacion, indife-rencia; Pron.pers CI. Las condiciones. Hay qye + infinitivo. La lengua espanola en el mundo. Acontecimientos del pasado. Expresar acciones interrumpidas por otra; Pr.indefinido; Estructuras comparativas; Acontecimientos hist3ricos en Espa3a desde 1975.

Технология на обучението и оценяване:

Семинарните занятия по дисциплината „Испански език, втора част” протичат съгласно предварително зададения тематичен план за усвояване на основните граматични положения на езика и набиране на необходимия лексически запас от още 1000 нови думи. Ресурсното осигуряване на семинарните занятия се базира на специално подбраните учебници за работа, на предоставянето на автентични текстове и текстове за слушане от аудио касети и дискове. Семестриалният изпит включва писмена и устна част под формата на задаване и отговор на въпроси, свързани с тематиката от семинарните занятия.

ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК II ЧАСТ

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 0л + 3су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината „Италиански език, втора част” е продължава практическия курс по италиански език от първия семестър. Курсът следва системата “Progretto”. Той е насочен към усвояването от студентите на основни комуникативни умения, да се разбират на едно малко по-високо от елементарното ниво и да съставят по-дълги и смислени изказвания /устно и писмено/, в съответствие с правилата на италианския език. Целта е в края на курса студентите да имат един активен набор от думи и фрази, върху които се гради лексикалният “скелет” на езиковия курс за това ниво; те трябва да могат да четат, слушат и разбират текстове на италиански език, повечето от които в диалогична форма, да се изразяват на този език, така че да бъдат разбирани от други негови носители; да съставят определени несложни писмени текстове с различно предназначение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Встъпителен урок. Сегашно време на правилните глаголи в изявително наклонение. Неправилните глаголи stare, dare и глаголите, окончаващи на – durre. Нечленувани предлози (прости предлози), неправилните глаголи за движение andare и venire. Глаголите за движение и изразяване на посоката на движение със съответните прости предлози. Някои неправилни глаголи. Членувани предлози. Числителни имена. Определителен и неопределителен член - понятие за член и правила на употреба. Съществително име – род и число. Видове прилагателни имена – съгласуване със съществителното име. Сегашно време на правилните и неправилни глаголи в изявително наклонение. Понятие за модални. Предлози. Минало свършено време – образуване и употреба. Правилно и неправилно минало причастие. Просто и сложно бъдеще време – форми, употреба и стилистични особености.

Технология на обучението и оценяване:

Семинарните занятия по дисциплината „Италиански език, втора част” протичат съгласно предварително зададения тематичен план за усвояване на основните граматични положения на езика и набиране на необходимия лексически запас от още 1000 нови думи. Ресурсното осигуряване на семинарните занятия се базира на специално подобрите учебници за работа, на предоставянето на автентични текстове и текстове за слушане от аудио касети и дискове. Студентите се информират за организацията на провеждане на обучението, за особеностите на предвидения текущ контрол и за системата за оценка на знанията още на първата лекция и семинарно упражнение.

ГРЪЦКИ ЕЗИК – II ЧАСТ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Курсът по практически гръцки език /втора част/ продължава обучението от предходния първи семестър. След края на тази втора част, студентите трябва да владеят езика на ниво, при което да могат да създават текст на свободна тема, както и да правят двуезични преводи /българо-гръцки и гръцко-български/ на базата на лексиката, която са усвоили до този момент. През този етап на обучение продължава работата свързана с особеностите на гръцката граматика, като тук се включват сложните глаголни времена и изключенията при съществителните и прилагателните имена. Курсът има строго подчертана практическа насоченост, която се изразява в устното и писмено овладяване на чуждия език като средство за комуникация. Разглежданите теми са актуални, съответстват на интересите на студентите и дават широка възможност за разговор и дискусии. Всеки урок представлява граматическо и лексикално единство и обхваща текст, 1 или 2 граматически единици, упражнения и речник. Материалът е обособен в раздели /Ενοτήτες/, като във всеки от тях се отделя внимание на практическото упражняване на езика. На студентите се дава и самостоятелна работа, която е във връзка с новия материал. По този начин те сами упражняват и затвърдяват знанията си.

Съдържание на учебната дисциплина:

Επανάληψη των γνώσεων από το πρώτο εξάμηνο Πρέπει να ξεκινήσουν χωρίς. Εμπρός; Την Τρίτη πήγαμε στην Κνωσό. Θέλεις να τους δούμε; Η Αττική έχει ωραίο κλίμα Αλλά τρία ουζάκια σε παρακαλώ Ο πρώτος είναι πιο ψήλος από τον δεύτερο Στο ταχυδρομείο Αν φύγεις πριν απ'τις έντεκα, θα τον βρεις εκεί Θέλω να κάνω μια κατάθεση Ούτε κι εμένα Η Άννα είναι θεία του Μηνά και της Λήδας Τα δικά σου είναι στο δωμάτιο του παιδιού Πώς περάσατε χτες; Θα συμπληρώσετε αυτή την αίτηση Βάλε φυτά ανάμεσα στο πάνο και τον καναπέ Πάμε για φαγητό; Δεν το περίμενα από σένα Μου έστειλε ένα μήνυμα στο κινητό Μου πήρε όλα τα ψηλά Τι ώρα σηκώνεσαι το πρωί; Την Παρασκευή το πρωί θα σηκωθούν χωρίς Πλήθηκε όπως-όπως Να η τοιχογραφία του ταύρου! Πόση ζάχαρη χρειαζόμαστε; Μαγείρευε υπέροχα Για να σπουδάσεις, πρέπει να δώσεις εξετάσεις

Технология на обучението и оценяване:

Обучението на студентите включва тяхното активно участие в семинарните занятия, а също така и непрекъснатата подготовка, текущи презентации, писмени проекти, наблюдение и контрол. Студентите се информират за организацията на провеждане на обучението, за особеностите на предвидения текущ контрол и за системата за оценка на знанията още на първото семинарно упражнение.

МАРКЕТИНГ

ECTS кредити: 8

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Целта на курса е да се задоволи потребността на студентите от знания за икономическите методи на управление в условията на пазарна икономика. В процеса на обучение ще бъде получена достатъчно информация за методите и подходите как правилно да се решават проблемите на производството и реализацията на продукцията на фирмите, как бързо да се приспособяват към потребностите и промените на пазара, защо да се диференцирано спрямо потенциалните потребители и др. Курсът е съобразен с предвидения хорариум, като позволява да се усвоят същността, ролята, средствата и възможностите на маркетинга.

Съдържание на учебната дисциплина:

Възникване, роля и концепции на маркетинга. Маркетингова среда. Методическо и информационно осигуряване и приложение на маркетинговите проучвания. Маркетингови програми. Изследване на пазарите, потребностите и потребителите. Целта на първата част е студентите да придобият знания и умения, относно маркетинговите мероприятия, като се формира ясна представа и убеждение в студентите, че маркетингът е силен инструмент за постигане на фирмените цели. Усвояване на терминологичния апарат и основните постановки, характеризиращи маркетинговата дисциплина. Маркетингови стратегии. Сегментиране на пазара и позициониране на продуктите. Маркетингови служби. Стоката като маркетингово средство. Дистрибуцията като маркетингов инструмент. Цените като маркетингово средство. Проникването на стоките като маркетингово средство. Планиране и контрол на маркетинговата дейност.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

БИЗНЕС ПЛАНИРАНЕ И КОНТРОЛ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината включва базови знания на студентите по бизнес планиране като основна водеща управленска функция. Характеризира се и обекта на планиране - производствения процес. В учебната програма са включени няколко теми, посветени на методологически и основни методически проблеми при перспективните разработки - въпроси от теорията и практиката на прогнозиране, програмиране и проектиране, подходи, методи и показатели при планирането. Разкрива се същността и съдържанието на фирмения планов процес, извеждат се принципите на фирменото планиране и характеристиките на различните планове, в т.ч. на бизнес плановете. Последователно се разглеждат подходи, показатели и технология в планирането на различните дейности. Специално внимание се отделя на управленското консултиране при планирането. Акцентира се на методите за анализ и характерните белези на отделните фирмени стратегии и функционалните раздели на Комплексния фирмен план - иновационен и инвестиционен, производствена програма, инфраструктура, човешки и финансови ресурси. Във всяка от темите се засягат и проблемите на организацията, регулацията и контрола. Обосновават се многопосочните ефекти от прилагането на контролинговата концепция.

Седмичен хорариум: 3л + 2су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 2л + 2су

Вид на изпита: писмен

Съдържание на учебната дисциплина:

Теоретични основи, подходи и методически инструментариум за перспективни разработки. Предпланови разработки и методики на изготвянето им. Макроикономически прогнози, баланси, планове и програми. Същност, особености и продукти на фирмения планов процес. Стратегическо планиране- предпоставки, обхват, задачи и технология. Фирмени стратегии и стратегически програми. Маркетингово, иновационно и инвестиционно планиране. Производствена програма и производствен капацитет. Планиране на инфраструктурните дейности. Планиране на разходите за труд и финансите. Текущо и оперативно планиране. Контрол и контролинг

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ОСНОВИ НА УПРАВЛЕНИЕТО**ECTS кредити: 6****Форма за проверка на знанията:** текущ контрол и изпит**Семестър: 3****Методическо ръководство:**

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Акцентира се върху теорията и съчетана с практико-приложния ѝ характер и различието между опита на водещите в света фирми и нашата управленческа практика. Дисциплината кореспондира най-пряко с по-частните управленчески науки като Персонален мениджмънт, Производствен мениджмънт, Иновационен мениджмънт и пр., така също и с дисциплините маркетинг, макро и микроикономика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на управлението. Исторически преглед. Основни школи и направления. Сравнителен анализ между американската, западно-европейската и японските школи на управление. Стратегическо управление. Същност и видове стратегии. Външна среда - същност, индикатори. Алгоритъм и изграждане на стратегията. Стратегия, цели и мисия на фирмата. Фирмена култура. Стратегическо планиране - същност, етапи, алгоритъм. Методи за стратегически анализ. Матрица на БКГ и на "Дженерал Електрик". Диверсификационна и конкурентна стратегия. Изграждане на управленчески структури. Видове ОУС. Препоръки за изграждането им. Механизъм и вземане на управленчески решения. Експертни оценки. Групово вземане на решения. Кадрова политика на фирмата. Същност и форми. Мотиви, стимули и потребности. Пирамида на Маслоу. Разрешаване на трудовите конфликти. Природа на ръководната дейност. Стиллове на управление. Лидерство и власт. Характеристика на мениджъра.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО**ECTS кредити: 5****Форма за проверка на знанията:** текущ контрол и изпит**Семестър: 3****Методическо ръководство:**

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:**Седмичен хорариум: 2л + 1су****Вид на изпита: писмен**

Курсът има за цел да запознае студентите с предпоставките, началото и развитието на Европейската интеграция, довела до създаването на Европейския съюз. Разглеждат се основните принципи на Европейската икономическа общност и Европейския съюз, етапите на интеграцията, основните институции на ЕИО и ЕС, основните политики и структури на Европейската общност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предпоставки и условия за Европейска интеграция. Първите стъпки на европейското икономическо сътрудничество. Основни етапи на Европейската интеграция. Държавите-членки на ЕС – време на влизане, проблеми и успехи. Институции и органи на Европейския съюз. Начините за вземане на решения в ЕС. Икономически и валутен съюз – изграждане, принципи, развитие. Основните политики на ЕС. Структурна и регионална политика на ЕС. ЕС като световен фактор в Световното стопанство. Концепции за бъдещето на ЕС.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПУБЛИЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ФИРМАТА

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината “Публични задължения на фирмата” има за задача да представи на студентите основни знания в областта на финансирането на различни по юридическа регистрация търговски дружества, проблемите на финансовата и данъчната им политика, структурната и управлението на капитала и активите на фирмата, както и ефективността на инвестиционните решения. Материалът е избран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и практико-приложен материал се дава приоритет на практическата страна на разглежданите теми. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи целят затвърдяване на получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Финансова система и връзката ѝ със състоянието на публичните финанси. Данъци. Данъчна система и политика. Преки имуществени данъци. Декларации по ЗМДТ. Преки подоходни данъци – ДОДФЛ. Преки подоходни данъци.- ДОКД. Косвени данъци. Акцизи. Акцизно облагане в ЕС. Косвени данъци. Мита и митническа политика. Косвени данъци. Данък върху Добавената Стойност Данък върху добавената стойност. Условия за регистриране и дерегетиране по ЗДДС. Обект, субект, платец и носител на ДДС. Механизъм на данъчния кредит. Размер на ДДС. Начисляване на ДДС при внос на стоки. Облагане с ДДС в ЕС. Неданъчни приходи в държавния бюджет. Социално осигуряване. Данъчен и финансов контрол. Система на държавния финансов контрол. Сметна палата. Данъчна администрация. Агенция за държавни вземания. Европейски публични финанси и финансите на фирмите. Валутен курс. Платежен баланс. Външен дълг. Бюджет на ЕС. Институции на ЕС. Политики на ЕС.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИКА

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Регионална икономика” в структурно отношение обхваща: теоретични основи на регионалната икономика; регионален анализ и регионален синтез; регионална политика. Целта на учебната дисциплина “Регионална икономика” е студентите да получат задълбочени знания по общите проблеми на регионалната икономика – общи постановки, принципи и закономерности, като се отчитат постиженията на съвременната теория и изискванията на практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, предмет, задачи и принципи на регионалната икономика. Методика. Развитие на теорията на регионалната икономика. Същност на районирането. Видове райони. Районирането в България. Регионални диспропорции. Районът като система. Основни видове междурайонни връзки. Анализ на междурайонните потоци чрез индексите на локализация. Развитие на теорията за населените места. Съвременната теория за урбанизацията. Селищната мрежа – основа на организацията на териториалните процеси. Същност и специфика на регионалната ефективност. Критерии за ефективност. Фактори на ефективността. Актуални направления за повишаване на регионалната ефективност в България. Регионален анализ. Регионален синтез.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: Текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Тази учебна дисциплина има за цел да даде теоретични знания в областта на режима на защитата на конкуренцията и формите на нелоялна конкуренция и да им придаде практическа насоченост и завършеност.

Целта на учебната дисциплина “Защита на конкуренцията” е студентите да получат задълбочени знания за правото на конкуренция, приложното поле на ЗЗК (Законът за защита на конкуренцията), комисията за защита на конкуренцията (КЗК), производствата и цанкциите, налагани от тази комисия. Ударението се поставя и върху формите на нелоялна конкуренция.

Съдържание на учебната дисциплина:

Понятие за право на конкуренцията. Определяне и оценка на съответния пазар. Приложно поле на ЗЗК. Комисия за защита на конкуренцията – статут, състав, правомощия, актове. Забранени споразумения, решения и съгласувани практики. Освобождаване от забраната. Забрана на злоупотребата с монополно и господстващо положение. Контрол върху концентрациите между предприятия. Обща забрана за нелоялна конкуренция. Увреждане доброто име на конкурентите. Имитация. Нелоялно привличане на клиенти. Защита на производствени и търговски тайни. Видове интереси. Общи правила за производството пред КЗК. Отделни видове производства. Санкции, налагани от КЗК. Режим на обществените поръчки. Режим на концесиите. Публично-частно партньорство. Режим на държавните помощи.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните

занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ДЕЛОВА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: Текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за цел да формира комуникативна компетентност при ползване на деловата реч в различни ситуации. Теоретико-практическата ѝ насоченост позволява усвояване на основни знания за деловото общуване и на умения за успешно съставяне на делови текстове и документи съгласно нормативно-методическите изисквания на националните и международни стандарти.

Курсът лекции представя основните типове кореспонденция в деловата сфера. На базата на съвременните теоретични постановки за деловото общуване се дават знания за различните жанрове на административната, търговската, протоколната кореспонденция и кореспонденцията на европейските институции. Особено внимание се отделя на тези видове кореспонденция, които са свързани с бъдещата професионална реализация на студентите. Акцентира се върху спецификата на деловия стил, език и етикет.

Съдържание на учебната дисциплина:

Речева комуникация и делово общуване. Видове кореспонденция. Делова кореспонденция и документация. Нормативна база и инструментариум. Делово писмо – същност, модели, реквизити.

Типове делови писма и изисквания при съставянето им. Автобиография. Административна кореспонденция – организационно-разпоредителни документи, справочно-инф. документи и документи от общ характер. Търговска кореспонденция – търговски писма, контрактни документи, транспортни документи. Дипломатическа кореспонденция – елементи на дипломатическите документи, основни видове дипломатическа кореспонденция. Език и стил на деловата кореспонденция.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПУБЛИЧНИ ПОЛИТИКИ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: Текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Публични политики” е разработен в съответствие с общите цели на специалност “Бизнес мениджмънт и предприемачество”. В структурно отношение обхваща основни теоретико- методологични и приложни знания за подобряването на ефективността на процесите чрез разработване и приложение на публични политики. **Целта на учебната дисциплина** е да разшири познанията на студентите- бакалаври по проблемите свързани познаването и прилагането на публичните политики и техните стратегически и оперативни компоненти и на тази база да допринесе за придобиване на комплексна многофункционална подготовка.

Съдържание на учебната дисциплина:

Публични политики. Определение и принципи. Формулиране на местни публични политики. Проблеми при формулирането и реализацията на публични политики. Видове анализи на средата. Подходи при формулиране на политики. Фази на разработване и прилагане на публични политики

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Политическа визия и стратегически план. Общинският съвет и общинската администрация като генератори на политики. Анализ на заинтересованите страни. Формиране на местни политики с участие на гражданите и бизнеса. Формиране на политики в граждански консултативни групи. Обществено обсъждане - добри и лоши практики при провеждане на обществено обсъждане. Стандарти за обществени консултации. Създаване на обществени съвети. Общински форуми. Цели, дейности и резултати от дейността на обществените съвети и форуми. Прилагане на местните политики на принципа на проектния цикъл на управление на изпълнението. Екипи за управление на проекти. Форми на създаване на екипите, координация и отчетност. Роля на мониторинга при реализацията на публични политики. Основни принципи за провеждане на мониторинг и оценка на изпълнението на публични политики. Технология и фази за мониторинг и оценка на публични политики. Форми на отчетност пред обществото. Правила на системата за мониторинг, контрол и оценка на конкретни публични политики. Определяне на индикатори. Оценката на въздействието - инструмент за добри публични политики. Предварителна и последваща оценка на въздействието.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СЧЕТОВОДСТВО

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: Текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Разглеждат се научно-теоретичните основи на счетоводството: същност, способности, средства, както и организацията на счетоводството в качеството му на информационна и контролна система. Изясняват се нормативната уредба на счетоводната отчетност, Закон за счетоводството, МСС, НСС, сметкоплан. Целта е да се осигури научна и практико-приложна подготовка на студентите в тази важна област на научно знание, в качеството и на фундамент на счетоводството.

Съдържание на учебната дисциплина:

Счетоводството като информационна и контролна система. Стопанските средства на предприятието като обект на счетоводството. Способ на балансовото обобщаване. Двустранно записване в счетоводството. Връзка и зависимости между счетоводния баланс и системата на счетоводните сметки в процеса на счетоводното отчитане на дейността на предприятието. Способ на документирането. Инвентаризацията. Оценка на активите и пасивите. Калкулиране. Текущо счетоводно отчитане. Видове и оценка на активите и пасивите по Закона за счетоводството и тяхната приложимост в счетоводната практика. Принципи на счетоводното отчитане на разходите, на разходите за труд и осигуровки, на производството и реализацията на продукцията, стоките и услугите на предприятието. Принципи на счетоводното отчитане на капитала, резервите и финансовите резултати.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СТАТИСТИКА

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: Текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Седмичен хорариум: 2л + 3су

Вид на изпита: писмен

Катедра Мениджмънт и маркетинг
Стопански факултет

Анотация:

В семинарните занятия се извежда комплексен пример, в който се обхващат отделните тематични единици, декомпозирани в задачи и подзадачи. Специално внимание се обръща на възможностите за получаване на статистически характеристики с помощта на ПК и ППСП и се акцентира на интерпретацията на тези характеристики. В лекционния курс се обяснява статистическото изучаване като информационен процес и неговата отговорна роля за информационното осигуряване на управлението.

Съдържание на учебната дисциплина:

Статистиката – научно познание и практика. Статистическо изучаване. Основен понятиен апарат и символика на статистическия подход. Статистическо наблюдение. Статистическа групировка и статистически таблици и статистически редове. Статистически графики. Статистически анализи. Статистически величини. Средни величини. Статистическо разсейване. Емпирични статистически разпределения. Теоретични разпределения. Статистически заключения. Репрезентативно /извадково/ изучаване. Статистическо изучаване на зависимости. Статистическо изучаване на развитие. Индекси.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

БИЗНЕС МЕНИДЖМЪНТ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг
Стопански факултет

Анотация:

Целта на дисциплината е да сведе теоретичните познания, получени по „Основи на управлението” към един практически ракурс. За целта лекциите се провеждат под формата на консултации с предварително оформените по желание на студентите групи от по 3-4 човек, които избират конкретна фирма, обект на анализ.

Очакваните резултати са да се създадат умения за практическо прилагане на управленските стратегии, политики, методи и средства.

Съдържание на учебната дисциплина:

Формиране на групите и избор на конкретна фирма, която ще бъде обект на анализ. Общ анализ на изработването на бизнес-план на фирмата на основата на наученото от дисциплината „Основи на управлението”. Механизъм на изработване на стратегията на фирмата. Матрицата на БКГ. Даване на указания за начина на изработване на матрицата на Джeneral Електрик и Матрицата на Ансф. Формулиране на стратегията и силните и слабите страни на фирмата. Указания за изчисляване на система от финансови показатели, показващи състоянието на фирмата. Изчисляване на критичния обем на производство и построяване на графика.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЦЕНИ И ЦЕНОВА ПОЛИТИКА

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: Текущ контрол и изпит

Седмичен хорариум: 2л + 2су

Вид на изпита: писмен

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Курсът по дисциплината е съобразен с предвидения хорариум по учебен план на специалността. Целта е да се положат стабилни основи, върху които ще се надграждат бъдещите познания на студентите по специалните дисциплини, включени в по-горните курсове на специалността. Курсът е изграден на базата на съвременните постижения на теорията и практиката в областта на либерализираните и на държавно регулираните цени.

Съдържание на учебната дисциплина:

Цените като категория на стоковото производство Теория за цените. Функции на цените. Ценообразуващи фактори. Система на цените. Връзката между цените и финансовите и банкови инструменти. Политика на цените. Фирмени политики по цените. Държавно и наддържавно регулиране на цените. Методи за образуване и прогнозиране на цените. Либерализация на цените в България. Държавно регулиране на цените в България. Контрол по цените в България. Цени и жизнено равнище.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс е разработен в съответствие с общите цели на специалност "Бизнес мениджмънт и предприемачество". Той е насочен към разкриване същността, съдържанието, управлението и организацията на предприемаческия бизнес в пазарната икономика. Целта на учебната дисциплина «Предприемачество» е студентите да получат задълбочени знания по теоретичните и практическите проблеми на предприемачеството и да се запознаят с основни подходи на неговата реализация в съвременните условия. Основните задачи, които следва да бъдат решавани при реализацията на учебната програма са: Усвояване на знания за теоретичните основи и развитието на икономическата теория за предприемачеството. Усвояване на знания за същността и характерните черти на предприемачеството, неговата роля за решаването на социално-икономически проблеми и необходимите икономически условия и институционални предпоставки за неговото развитие. Запознаване с проблемите и подходите при организацията и управлението на предприемаческия бизнес.

Съдържание на учебната дисциплина:

Икономическата теория за предприемачеството. Предприемачеството в икономическата теоретична мисъл до Й. Шумпетер. Предприемачеството в икономическото учение на Й. Шумпетер. Предприемачеството в съвременната икономическа теория. Определение за предприемачество. Същностни характеристики на предприемачите и предприемачеството. Мотиви за предприемачески бизнес. Компоненти на мотивацията на предприемаческото поведение. Роля на предприемачеството за социално-икономическото развитие. Предприемаческа икономика – същност и характеристики. Икономически условия за развитие на предприемачеството. Роля на държавата за създаването на предприемаческа среда. Предприемачеството в малкия бизнес – същност и особености. Предприемачество в корпоративния бизнес – характеристика. Институционални предпоставки за развитие на предприемачеството и малкия бизнес в САЩ и страните от ЕС. Развитие на предприемачеството и малкия и среден бизнес в РБългария. Държавна политика за поддръжка на предприемачеството и малкия и среден бизнес. Предприемаческият бизнес в условията на

Седмичен хорариум: 2л + 2су

Вид на изпита: писмен

глобализация – проблеми, подходи за оценка и фактори за повишаване на конкурентната способност. Основни предприемачески решения за реализация на стопанската дейност. Новаторството в предприемаческата дейност – същност и значение. Източници на нововъведения. Оценка на новата идея. Предприемачески анализ и оценка на икономическите ресурси (факторите на производството) и оптимизиране на използването им. Рискът в предприемаческата дейност. Сфери на проявление. Анализ и оценка на риска. Предприемачески стратегии – видове, съдържание и сфери на приложение. (Стратегии на М. Портьър. Стратегии на П. Дракър) Предприемачески обединения – същност, значение, организация и управление (субконтракторни вериги, предприемачески мрежи, клъстери). Информационно осигуряване на предприемаческата дейност. Информацията като ресурс. Информационна система.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОДАЖБИТЕ И БИЗНЕС ЛОГИСТИКА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Учебната програма има за цел по-нататъшно разширяване и задълбочаване на материята и знанията, предлагани на студентите във фундаменталния курс по основи на маркетинга. Тя представлява един от основните най-съществени елементи на позицията по маркетинг на продажбите, с висока приложна стойност, тъй като обхваща въпросите на организацията и управлението на пазарната реализация на продукцията на фирмата. Именно от гледна точка и на приложната (практическата) значимост на дисциплината, при преподаването и изучаването ѝ е прокаран последователно принципа – отначало се изучава същността, природата, еволюцията на процеса на продаването и мястото му в маркетинговата концепция на фирмата и на тази основа се разглеждат въпросите на управлението и организацията на продажбите, приложението на съвременни методи и инструменти на дистрибуцията, бизнес (маркетинг) логистиката и т.н.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и еволюция на продаването и продажбения процес. Същност и еволюция на продаването. Продаване и маркетингова концепция. Лични продажби. Ролята на продавачите за бизнеса. Типове продавачи. Класификация на продажбите. Специфика на международните икономически операции. Процес на купуване. Поведение на купувачите. Взаимодействие между купувачи и продавачи. Подготовка и осъществяване на продажбите. Начало на продажбения процес. Проспектиране и квалифициране. Подготовка за продажба. Техники при подготовка на продажбите. Осъществяване на продажбите. Подход към клиентите. Предлагане на продажбата. Презентация. Техники при осъществяване на продажбите. Продажбени тактики. Приключване на продажбите – правила, типове, техники. Бизнес логистика, маркетинг логистика и физическа дистрибуция. Ролята на мениджъра по продажбите. Управление на персонала по продажбите. Управление, прогнозиране и планиране на продажбите. Квотиране на продажбите. Управление на търговски територии. Изисквания и промени свързани с включването на България в единния вътрешен пазар на Европейския съюз. Организация на продажбите. Принципи. Типове организационна структура на продажбите. Характеристики на продавачите. Набиране и подбор на кадри за продажбените дейности. Обучение на персонала по продажбите. Заплащане на персонала по продажбите. Оценка и контрол върху изпълнението на продажбите. Насърчаване на продажбите. Повишаване ефективността на продажбите.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните

занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА МАРКЕТИНГА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Целта на дисциплината е да формира знания и умения в студентите, относно управлението на маркетинговите дейности и организирането на маркетинговите мероприятия във фирмите. След преминаване на курса по дисциплината, студентите трябва да придобият знания и умения за лесно, бързо и правилно дефиниране и установяване на икономическите условия, променливите и параметрите на специфични процеси, които протичат в икономиката и на тяхна основа да намират адекватни модели и решения в маркетинговата сфера, както и изграждане на конкретен алгоритъм в организацията и управлението на маркетинговите дейности с цел успешното развитие на фирмите и преодоляване на възникнали проблеми чрез прилагане на получените знания в реални условия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основи на маркетинговия мениджмънт. Мениджмънт на маркетинговата институция. Маркетингови решения, маркетингов процес и маркетингови действия. Мениджмънт на маркетинговото стратегиране и стратегии. Специалистите в маркетинговата индустрия и техния мениджмънт. Средства и документи за маркетингов мениджмънт. Мениджмънт на характерни типове и стилове маркетинг. Маркетингово планиране и маркетингов план. Мениджмънт на дейностите по изготвяне и реализиране на маркетинговия план

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ СТРАТЕГИИ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината «Предприемачески стратегии» е насочен към разкриване на същността и значението на стратегиите и стратегирането в предприемаческата дейност и на стратегическия процес и ролята му за достигане на предприемаческите цели. В курса на обучение студентите се запознават с основните стратегически подходи, които се използват в процеса на предприемаческото управление за стартиране, стабилизиране и растеж на бизнеса и нарастване на неговата ефективност и конкурентоспособност, както със стратегиите, които се прилагат в ситуация на оцеляване, възстановяване или фалит. Той е съобразен с изискванията за подготовка на специалисти в сферата на бизнес мениджмънта и предприемачеството.

Съдържание на учебната дисциплина:

Съвременни модели и подходи на предприемачеството. Същност и значение на стратегиите и стратегирането в предприемаческата дейност. Стратегически процес и ролята му за достигане на предприемаческите цели. Предприемачески стратегии при стартиране на нов бизнес. Създаване на нов бизнес – предимства, недостатъци и организационно-правни форми. Покупка на съществуващ бизнес – предимства и недостатъци. Франчайзинг - същност, икономически предимства, рискове, форми. Предприемачески стратегии по управленски равнища – общофирмена (корпоративна)

Седмичен хорариум: 2л + 0су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 2л + 0су

Вид на изпита: писмен

стратегия, бизнес стратегия, функционални стратегии. Родови стратегии - същност. Лийн стратегия за намаляване на загубите и повишаване на ефективността от дейността. Лийн стратегия при стартиране на бизнес – същност, принципи, етапи на прилагане на лийн подхода при стартиране на бизнеса, изисквания за прилагане на лийн подхода при стартиране на бизнеса, основни практики. Лийн стратегия при функциониращ бизнес – същност, принципи, инструменти (методи за прилагането му). Предприемачески стратегии за растеж. Предприемачески стратегии за изграждане на динамично развиващи се иновационни фирми. Изграждане и развитие на конкурентни предимства на основата на иновативни подходи. Развитие на бизнеса чрез венчърно предприемачество. Същност на венчърното предприемачество. Венчърно финансиране. Венчърно инвестиране. Видове венчърни предприятия. Предприемачески стратегии за повишаване на конкурентоспособността – същност, видове. Съвременни стратегии за интернационализация на предприемаческата дейност. Международни стратегически съюзи и партньорства – дефиниране, видове, мотиви за включване в тях. Стратегически бизнес мрежи – определение, характеристики и видове. Предприемачески стратегии в международния маркетинг на предприятието. Сегментационни стратегии – същност, видове и приложение. Стратегии за адаптиране на даден продукт и промоция на международния пазар. Ценови стратегии – същност и видове. Стратегии за оцеляване и възстановяване. Стратегии в ситуация на фалит.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ИКОНОМИКА НА ТРУДА

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 5

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Икономиката на труда разглежда труда като система от обществени отношения. Тя изучава закономерностите, принципите, подходите и практическите механизми, изграждащи политиките за въздействие и стимулиране на наетите лица, в процеса на тяхната икономическа реализация. Икономиката на труда е наука за диалектиката и ефективността на труда във връзка със систематичното повишаване на производителността, качеството и конкурентоспособността, в съчетание с прилагането на модерни и прогресивни форми и системи на заплащане. Тук съвременните форми за възнаграждение, се съчетават с необходимостта от създаването на условия за социална защита на наетите лица, от законодателното изискване за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, от прилагането на рационална, здравословна и икономически обоснована организация, основана на естетична и водеща фирмена култура, оптимално разделение и организация на обществен и индивидуален труд. Икономиката на труда е неразривно свързана с разкриване състоянието на народонаселението и трудовите ресурси, с отчитане на потребностите от прилагане на съвременните индустриални отношения като условие и предпоставка за постигане на уеднаквяване на различните видове интереси и постигане на “социален мир”, за висок жизнен стандарт, при спазване и отчитане на изискването за осигуряване на максимална степен на заетост и разпределение на населението по региони и в страната като цяло.

Съдържание на учебната дисциплина:

Трудов процес и съвременна нормативна регламентация. Възпроизводство на населението и човешките ресурси. Пазар на труда и особености на стоката работна сила. Заетост и безработица. Стойност и цена на работната сила. Фактори, детерминиращи равнището и динамиката на работната заплата. Подходи, механизми и системи за определяне на трудовото възнаграждение. Социална защита на работната сила. Минимална работна заплата. Социално осигуряване. Здравословни и безопасни условия на труд. Организация на труда и трудови стандарти. Управление, използване и мотивиране на работната сила. Ефективност и качество на труда. Съвременни индустриални отношения. Колективен трудов договор.

Седмичен хорариум: 2л + 2су

Вид на изпита: писмен

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО**ECTS кредити:** 5**Форма за проверка на знанията:** Текущ контрол и изпит**Семестър:** 5**Методическо ръководство:**

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Организация на дейността на предприятието” е разработен в съответствие с общите цели на специалност “Бизнес мениджмънт и предприемачество”. В структурно отношение обхваща: същност и основни проблеми на организацията на производствения процес в предприятието, същност и основни проблеми на организацията на труда в предприятието, същност и основни форми на организация на производството. Целта на учебната дисциплина е студентите да получат задълбочени знания за в тази предметна област. Основните задачи, които следва да бъдат решавани при реализацията на учебната програма са: Усвояване на знания за същността и основните проблеми свързани с организацията на производствения процес в предприятието. Усвояване на знания за същността и основните проблеми свързани с организацията на труда в предприятието. Усвояване на знания за същността и основни форми на организация на производството.

Съдържание на учебната дисциплина:

Производствен процес в предприятието. Тип и основни форми на организация на производството. Параметри на производствения процес и основни принципи на организация на производството. Организация на производствения процес във времето. Организация на използването на машините и оборудването. Организация на използването на материалите. Организация на труда в предприятието. Организация и планиране на техническата подготовка на производството. Форми на организация на производството. Поточна форма на организация на производството. Предметна форма на организация на производството. Групова форма на организация на производството. Съвременни тенденции в развитието на формите на организация на производството. Организация и управление на качеството на продукцията. Организация на спомагателните и обслужващи дейности и звена в предприятието. Оперативно управление на производството на предприятието.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МАРКЕТИНГОВИ ПРОУЧВАНИЯ**ECTS кредити:** 4**Форма за проверка на знанията:** текущ контрол и изпит**Семестър:** 5**Методическо ръководство:**

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Основните тематични направления на дисциплината “Маркетингови проучвания” очертават същността, видовете, обхвата и инструментариума на маркетинговите проучвания като управленски елемент на маркетинговия микс. Учебната дисциплина има за цел по-нататъшното задълбочаване, разширяване и конкретизиране на знанията, придобити от студентите в дисциплините, осигуряващи

Седмичен хорариум: 2л + 1су**Вид на изпита:** писмен**Седмичен хорариум:** 2л + 1су**Вид на изпита:** писмен

специализираща подготовка в областта на управлението. За да осигури качествено обучение на студентите дисциплината съчетава гъвкаво различни методи и форми на обучение: лекции по възлови теми, семинарни упражнения и самостоятелна работа под формата на курсов проект. Формите на контрол също са съобразени с естеството на дисциплината – провеждането на тестове и обсъждане на казуси по време на семинарните занятия и писмен изпит за проверка на знанията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в дисциплината “Маркетингови проучвания”. Същност и видове маркетингови проучвания. Процес на маркетинговите проучвания. Система от методи за събиране на маркетингови данни. Същност и видове извадки. Разработване на въпросници. Събиране на данни при полеви проучвания. Система от методи за анализ на маркетинговите данни. Представяне на резултатите от маркетинговите проучвания. Покупка на маркетингово проучване. Проучване на потребителското поведение. Индустиални маркетингови проучвания. Особенности на рекламните проучвания. Многократни маркетингови проучвания. Използване на компютри при маркетинговите проучвания. Организационно осигуряване на маркетинговите проучвания. Международен кодекс за лоялна практика в маркетинговите проучвания

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ФИНАНСИРАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

ECTS кредити: 7

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 5

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Финансиране на предприятието” е разработен в съответствие с общите цели на обучението по специалност “Бизнес мениджмънт и предприемачество”. В структурно отношение обхваща както основни общи теми за финансирането и финансовото управление на различни по юридическа регистрация търговски дружества, така и конкретни проблеми, свързани с определяне на ликвидността, платежоспособността и рентабилността на предприятията, възможностите за използване на оперативния и финансов ливъридж и прилагане на методите за оценка на ефективността на инвестиционните проекти.

Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и практико-приложен материал се дава приоритет на практическата страна на разглежданата тематика. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи имат за цел да затвърдят получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Финанси и финансово управление на предприятието. Годишни финансови отчети. Анализ на финансовите отчети на предприятието. Хоризонтален анализ. Коефициенти на динамика. Вертикален анализ. Анализ на структурата на имуществото на предприятието. Анализ на структурата на капитала на фирмата. Анализ на коефициенти. Анализ на ликвидността, платежоспособността и рентабилността на фирмата. Ограничения на анализа на финансовите отчети. Амортизация и амортизационна политика на предприятието. Анализ и управление на оборотния капитал на предприятието. Методи за оценка на активите на предприятието. Анализ на критичните съотношения разходи – обем на продажбите – печалба. Капиталово бюджетиране. Стратегическо планиране, капиталово и оперативно бюджетиране. Дългосрочно финансиране на предприятието. Цена и доходност на финансовите активи. Привличане на капитал. Анализ на чувствителността и симулационни методи. Стратегическо финансово планиране и системи за стратегически контрол. Финансов анализ, прогнозиране и планиране в предприятието. Системи за стратегически контрол. Същност и функции на контрола във фирмата. Изграждане на система за стратегически контрол. Бенчмаркинг. Проблеми на стратегическия контрол.

Седмичен хорариум: 3л + 2су

Вид на изпита: писмен

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

РЕКЛАМНА ПОЛИТИКА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 5

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Изучаването на дисциплината “Рекламна политика” е предпоставка за обогатяване на социалната и икономическата култура на студентите, като осигурява възможност за използване на целия арсенал от познания, придобити в процеса на обучението им по специалността. Дисциплината дава шанс за третиране на логическата мисъл, придавайки възможност за генериране на свежи идеи, като насърчава студентите да оценят преимуществата на нетрадиционното мислене. Дисциплината има възлово място в процеса на формиране на системата от научни знания, умения и навици, необходими за специалиста-мениджър. Основавайки се на общите и специфичните знания, получени в общия курс по основи на маркетинга, обучението се явява като продължение и логическо надграждане на познанията, с успоредно усвояване на нови знания, формиране на навици и умения, които ще имат висока практическа стойност за студентите за тяхната бъдеща реализация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Комуникациите в системата на маркетинга. Пъблик рилейшънс (връзки с обществеността). Възникване и развитие на рекламата. Същност и функции. Видове. Организация на рекламната дейност. Основните участници в рекламния процес. Мотивация на предмета на рекламата. Разработване на рекламното послание. Основни положения на маркетинга и рекламните проучвания. Планиране на рекламните комуникации. Организиране и осъществяване на рекламна кампания. Рекламни константи. Печатни средства за разпространяване на рекламата. Реклама чрез електронно-излъчвателните средства. Директна реклама. Други средства за разпространение на рекламата. Насърчаване на продажбите. Лични продажби и спонсориране.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА И СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: Текущ контрол и изпит

Семестър: 5

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел да даде системни знания по основните проблеми на социалната политика и социалното осигуряване. Целта е да се изяснят основните проблеми, свързани със същността на социалната политика, подходите и методите за нейната реализация, както и свързаните с това теоретични дискусии. Курсът на обучението е насочен към усвояване на принципите на социалната политика и формите за обществената им реализация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Седмичен хорариум: 2л + 0су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 2л + 0су

Вид на изпита: писмен

Предмет и метод на науката за социалната политика. Демографски процеси и демографска политика. Правата на човека и социалната политика. Начин на живот. Изчисляване параметрите на жизнения стандарт. Държавата и социалната политика. Социалната политика в условията на прехода. Моделът на социалната политика в страната. Социални проблеми на икономическата дестабилизация. Бедността като социално явление. Измерители на бедността. Фирмена социална политика. Инвестирането в човешки капитал - критерий за фирмена култура. Конфликти в социалната политика. Система на държавното обществено осигуряване (ДОО). Предимства и недостатъци на системата за държавно обществено осигуряване. Обезщетения в системата на ДОО. Социални грижи

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЛИДЕРСТВО И ЛИДЕРСКИ КОМПЕТЕНЦИИ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: Текущ контрол и изпит

Семестър: 5

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Лидерство и лидерски компетенции” е разработен в съответствие с общите цели на специалност “Бизнес мениджмънт и предприемачество”. В структурно отношение обхваща основни теоретико- методологични и приложни знания относно същността на лидерството, лидерските качества, лидерските стилове и основните теории за лидерството. Целта на учебната дисциплина е да разшири познанията на студентите- бакалаври по проблемите свързани с формирането на лидерски качества и прилагането на лидерските стилове и на тази база да допринесе за придобиване на комплексна многофункционална подготовка без да дублира основни въпроси, които са предмет на други учебни дисциплини и главно на “Основи на управлението” и “Стратегическо управление”.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на лидерството. Лидерство и потребности. Специфика на организационното лидерство. Изисквания към организационното лидерство в съвременните социално- икономически условия. Сходства и различия между лидера и мениджъра. Лидерски компетенции и умения. Лидерските стилове като различни мениджърски подходи. Теория на чертите. Ситуационна теория. Личностно – ситуативна теория. Теория на взаимодействията и очакванията. Хуманистични теории. Теории на обмена. Мотивационни теории. Теория за лидерските роли. Синтетична (комплексна) теория за лидерството. Социално- психологически модел за развитие на лидерските компетенции на ръководителя. Концепция за развитие на лидерските компетенции на организационния лидер.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СЧЕТОВОДСТВО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: Текущ контрол и изпит

Семестър: 5

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

По структура програмата е изградена в съответствие с авансирането и участието на средствата в стопанската дейност, като е възприет предметния подход. Значително място е отделено на въпросите на създаването и представянето на резултатната счетоводна информация за изтеклия отчетен период, която да служи за изготвянето на периодични и годишни финансови отчети. Учебната програма се основава на познанията на студентите по фундаменталните икономически дисциплини и по дисциплината “Счетоводство”.

Съдържание на учебната дисциплина:

Счетоводно отчитане на капиталите на предприятията. Счетоводство и отчитане на дълготрайните активи. Счетоводство и отчитане на финансовите инструменти. Счетоводно отчитане на стоките материални запаси. Счетоводно отчитане на биологичните активи. Счетоводно отчитане на труда и неговото заплащане. Счетоводно отчитане на разчетите на предприятието с други юридически и физически лица. Отчитане на паричните средства. Счетоводно отчитане на разходите. Калкулиране на разходите и формиране на себестойността на продукцията и услугите. Отчитане на приходите от продажба на продукцията, стоки и услуги и на други приходи на предприятието. Отчитане на резултатите от дейността на предприятието. Счетоводно отчитане на бизнес комуникациите. Едностранно счетоводство. Едностранно счетоводно отчитане. Годишен счетоводен отчет на стопанското предприятие на двустранно счетоводство.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МАРКЕТИНГ НА УСЛУГИТЕ**ECTS кредити:** 5**Форма за проверка на знанията:** текущ контрол и изпит**Семестър:** 5**Методическо ръководство:**

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Изясняват се най-важните въпроси на маркетинга в сферата на услугите. Акцентира се върху спецификата на пазара на услуги и свързаните с нея проблеми на избора и съчетаването на маркетинговите средства. Особено внимание се отделя на асортиментната и иновационна политика при услугите. Разглежда се ролята на комуникациите и цените в условията на силна конкуренция на пазара на услугите и необходимостта от гъвкави стратегии и маркетингови тактики, за да е успешен бизнесът на фирмите, търгуващи с услуги.

Съдържание на учебната дисциплина:

Пазарът на услуги. Маркетингова среда на фирмите за услуги. Маркетингов инструментариум в сферата на услугите. Асортиментна политика на услугите. Ценова политика при услугите. Комуникационна политика при услугите. Конкуренция и конкурентноспособност на услугите.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

Е-УПРАВЛЕНИЕ И Е-ПРАВИТЕЛСТВО**ECTS кредити:** 5**Форма за проверка на знанията:** текущ контрол и изпит**Семестър:** 5**Методическо ръководство:****Седмичен хорариум:** 2л + 1су**Вид на изпита:** писмен**Седмичен хорариум:** 2л + 1су**Вид на изпита:** писмен

Катедра Мениджмънт и маркетинг
Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Е-управление и лидерски компетенции” е разработен в съответствие с общите цели на специалност “Бизнес мениджмънт и предприемачество”. В структурно отношение обхваща основни теоретико- методологични и приложни знания за подобряването на ефективността на процесите чрез разработване и приложение на е-управление и основни лидерски компетенции. Целта на учебната дисциплина е да разшири познанията на студентите- бакалаври по проблемите свързани познаването и прилагането на е-управление в контекста на придобиването и развиването на лидерски компетенции и да допринесе за придобиване на комплексна многофункционална подготовка .

Съдържание на учебната дисциплина:

Е-управление и публичен мениджмънт. Основни теоретични характеристики. Информационно общество и е-управление. Е-управление и ефективни публични услуги. Е-правителство. Стратегически компоненти. Компетентностни модели. Разработване и приложение. Лидерство в съвременен контекст. Теории и подходи в лидерството. Стратегическо управление на човешките ресурси и модел на компетентностите. Личностният фактор в управлението. Основни характеристики на личностният фактор в управленския процес. Ръководство и лидерство – същност и разграничения. Е-управление като част от цифровата икономика. Добри практики. Етапи на изграждане на е-управлението в България. Управление на промените в организациите от публичната сфера и релацията му с лидерството. Основни форми, видове и свойства на промяната. Основни модели на промяната. Типологизация на промяната. Основни видове, форми и свойства. Модели на възприемане на промяната. Процес на управление на промените. Диагностициране на необходимостта от промени. Планиране на промените в организацията: подходи, методи и инструменти. Осъществяване на промените и роля на лидерството. Реинженеринга като компонент от е-управлението. Отворени данни и прозрачно управление.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 6

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг
Стопански Факултет

Анотация:

Тази дисциплина осигурява на студентите специализираща подготовка с практически характер. Тя е построена върху знанията, придобити от курса на обучение по специалните задължителни дисциплини, третиращи елементите на маркетинг инструментариума. Основно внимание се отделя на технологията на осъществяване на различните видове външноикономически операции, като се разглеждат последователно фазите на подготовката, сключването и изпълнението им. По-голямо място е отделено на традиционните външотърговски операции, основани върху принципите на международната сделка за покупко-продажба: посреднически сделки, реекспортни операции, компенсационни сделки, лизинг, сделки на организирани пазари. Предвидено е изучаването и на сложните – нетрадиционни или комплексни външноикономически операции (международно производствено коопериране и др.), които заемат все по-значително място в международния бизнес на фирмите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Условия, предпоставки и форми на развитие на международния бизнес: Външноикономическа дейност на предприятията в условията на либерализация на международната търговия, икономическа евроинтеграция и хармонизиране на законодателството с ЕС. Системата от форми на международната реализация за пласмент на международните пазари, като елемент на маркетинг

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

инструментариума. Сделка за международна продажба Същност, особености, технология на сделката за международна продажба (СМП). Подготовка на СМП. Документи за водене на търговски преговори (оферти, запитване, поръчка). Сключване и изпълнение на СМП. Договор за международна продажба (ДМП). Условия за количество и за качество в ДМП. Рискове за неизпълнение. Условие за цена. Валутни клаузи. Ценови отстъпки. Ценови риск. Валутен риск. Транспортни условия. Франкировка. ИНКОТЕРМС. Начин на плащане. Схеми, средства, форми. Рискове за неплащане или неизпълнение на договорените условия. Срок на доставка, рекламации, гаранции, форсмажор. Рискове за неизпълнение. Посреднически операции – на препродажба, комисионна, консигнационна, за търговско представителство (агентска). Реекспорт. Разновидности. Сделки суич (switch) и але-ретур (aller-retour). Сделка за преработка на чужди ресурси (сделка на ишлеме). Международни търговски компенсации. Видове. Бартер. Международен лизинг. Видове лизингови операции.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕНИДЖМЪНТ НА ИНОВАЦИИТЕ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 6

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

В курса от лекции са представени в систематизирана форма възгледи, знания и формулировки на различни водещи автори и икономисти, характеризиращи същността, условията и съдържанието на учебната дисциплина по мениджмънт на иновациите. Иновационната дейност се разглежда в неговата функционална и технологична последователност, на двете възможни и най-широко изследвани нива – макроикономическо и на микроравнище, при което посочените трактовки, изводи и становища взаимно се предполагат и функционално обуславят. Целта на учебната дисциплина е студентите да получат стабилни знания и да формират конкретни умения в тази изключителна важна област на съвременната икономика, която на настоящия етап започва безусловно да се счита за водеща, особено при наличието на пазар и конкуренция. Анализира се дейността по прилагането на интегриран подход към иновациите като в курса се поставят и разглеждат редица общи и конкретни /частни/ икономически особености, характеризиращи стратегиите, формите и средствата за осъществяване на иновационна дейност в страната, посочват се субектите и необходимите качества за осъществяване и реализация на иновации, разкрива се степента на иновационната активност и бариерите пред тях, състоянието, формите и темповете на иновациите в нашата страна, европейските практики в това отношение и др. подобни.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение, цел и задачи на учебната дисциплина. Успешният мениджмънт на иновациите – стратегическа задача при съвременните икономически условия. Иновациите – централен проблем на стратегиите и политиката на развитието на съвременната икономика. Актуално значение и съдържание на дейността. Роля на иновациите в предприемаческата дейност. Иновационен процес. Понятиен апарат и етапи на иновационния процес. Класификации на иновациите. Признак за класифициране – вид на нововъденията. Стратегии за осъществяване на иновационна дейност. Иновационни стратегии на предприятието. Основни стратегии за продуктова иновация. Основни стратегии за технологична и организационно-управленска иновация. Рисков капитал. Иновационни мрежи – новата парадигма за създаване на дифузия на знания и иновации. Иновационните мрежи и позициите на фирмата. Създаване на технологично знание в икономическата дейност. Интелигентните мрежи и иновациите. Културни особености на средата. Характеристика на новатора. Иновационна активност и бариери пред иновациите. Преодоляване на бариерите пред иновациите. Информационни потребности и иновационни процеси в “новата икономика”. Иновация и интелектуална собственост. Международно сътрудничество в областта на интелектуалната

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

собственост. Авторско право и родни на него права. Индустиална интелектуална собственост, Патенти и сродни понятия. Промислен дизайн, марки и географски означения. Лицензиране и трансфер на технологии. Нови тенденции в развитието на интелектуалната собственост. Мениджмънт на иновациите и тенденциите в иновационната дейност. Иновационният мениджър и фирмено поведение. Фирмена култура и фирмена политика. Иновационна активност и най-съществените бариери пред иновациите в страната. Изграждане на иновационна инфраструктура в България.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

БИЗНЕС ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 6

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Във връзка с бързо променящата се икономическа ситуация, обучението по дисциплината „Бизнес предприемачество“ обхваща формирането и надграждането на задълбочени бизнес и предприемачески качества и умения. Тази задължителна учебна дисциплина има за цел да доразвие получените теоретични знания в областта на предприемачеството и да им придаде практическа насоченост и завършеност. В програмата е предвидено разглеждането на основни въпроси, касаещи възпитаване на предприемаческо мислене и поведение като основа за изграждането на успешна кариера в предприемаческия бизнес.

Наред с представянето на фундаментални познания се формират умения за прилагане на тези знания в практиката. Това определя характерът и методологията на преподаването, обучението и очакваните резултати, така че получените знания да подпомогнат изучаването на дисциплините с икономическа и бизнес насоченост.

Съдържание на учебната дисциплина:

Бизнесът – основна форма за реализация на предприемачеството. Предприемачеството в пазарната икономика. Предприемачеството като фактор на икономическото развитие. Предприемачеството в малкия бизнес. Същност и особености. Предимства и недостатъци. Обществено-икономическо значение. Роля на предприемачеството в малкия бизнес за повишаване на заетостта. Корпоративно предприемачество. Роля, особености и схващания. Обекти на корпоративното предприемачество. Фактори, влияещи върху корпоративното предприемачество. Форми на корпоративното предприемачество и механизми за реализация. Младежко и женско предприемачество. Мотиви и фактори за стартиране на бизнес от жени и младежи. Особенности на женското и младежкото предприемачество. Предприемачество във фамилия бизнес. Определение на фамилен бизнес. Характеристика на семейното предприемачество. Условия за успешно фамилно предприемачество. Предимства и недостатъци. Управление на фамилия бизнес. Осигуряване на приемственост в бизнеса. Предприемаческа идея и стартиране на собствен бизнес. Мотиви за създаване на собствен бизнес. Вземане на решение за стартиране на бизнес. Етапи на формиране на предприемаческата идея. Предварително проучване на пазара, околната среда и оценка на финансовите средства. Подходи за стартиране на бизнес – създаване на нова фирма, придобиване на съществуващ бизнес, франчайзинг. Основни предприемачески решения за реализация на стопанската дейност. Предприемачески риск. Понятие за предприемачески риск. Видове и класификация на рисковете. Методи за анализ на риска. Методи за оценка и снижаване на предприемаческия риск. Предприемачески обединения. Предприемачеството в мрежовата икономика. Субконтракторство. Предприемачески мрежи. Клъстери. Франчайзинг. Аутсорсинг. Цели на темата: запознаване на студентите с различни форми на предприемачески обединения, водещи до повишаване на силата на бизнеса и на конкурентоспособността. Предприемачески стратегии – видове, съдържание и сфери на приложение. (Стратегии на М. Портър. Стратегии на П. Дракър). Предприемачество в глобална

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

среда. Характерни черти. Интернационализация на предприемаческата дейност. Същност. Значение. Подходи за интернационализация. Предприемачеството в ЕС, САЩ и Япония. Основни характеристики и сравнителен анализ. Информационно осигуряване на предприемаческата дейност. Информацията като ресурс. Информационна система.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНСКИ РЕШЕНИЯ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: Текущ контрол и изпит

Семестър: 6

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Управленски решения” е разработен в съответствие с общите цели на специалност “Стопанско управление”. В структурно отношение обхваща основни теоретико-методологични и приложни знания относно избора, методите и моделите, реализацията на вземане на управленски решения. Целта на учебната дисциплина е да разшири познанията на студентите - бакалаври, редовно обучение по проблемите за вземане на управленски решения и на тази база да допринесе за придобиване на комплексна многофункционална подготовка без да дублира основни въпроси, които са предмет на други учебни дисциплини.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на понятието “решение”. Видове решения. Процеса на вземане на управленски решения. Човек, организация, решение. Основни управленски функции в организацията. Проблеми и тяхното решаване: икономико-математически модел. Субективни и обективни фактори на решенията. Личностни фактори. Ситуационни фактори. Неопределеност и ситуационния механизъм. Специфични техники на фаза подготовка на управленските решения. Диагностика на ситуацията и определяне на целите на решенията. Техники при оценка на факторите на решенията. Техники при работа с алтернативите. Методи за вземане на управленски решения. Модели за вземане на управленски решения. Използване на моделите в процеса на вземане на управленски решения. Разработване и реализация на управленските решения: Основни етапи. Подготовка за разработване на управленските решения. Разработване на управленските решения. Взимане на решения, реализация и анализ на резултатите. Техники за реализация на решенията. Пролонгирани решения. Многокритериален избор и оценъчна система. Многокритериална оценка, изисквания към системата от критерии. Метода “стойност-ефективност” – “разходи-печалба”. Оценъчна система. Школи. Количествени и качествени експертни оценки. Разработка и контрол на реализацията на решенията. Стратегическо и тактическо планиране. Реализация на решенията в организацията. Разработване на управленски решения в условията на неопределеност. Контрол върху реализацията на управленското решение. Управленски решения и комуникация. Барieri пред комуникацията. Подобряване на комуникацията в организацията. Рискът при вземането на управленски решения. Разпространени правила за ограничаване на субективната страна на риска при вземане на решения. Управленски решение и информационни бизнес интелигентни системи. Същност, основни компоненти и основни етапи при изграждане на информационни бизнес интелигентни системи.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ТЪРГОВСКО ПРАВО

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: Текущ контрол и изпит

Семестър: 6

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел да даде знания за систематизирането на правните норми, регулиращи многообразието и сложността на обществените отношения в националния и международен търговски оборот с оглед решаване на основните въпроси, свързани с прилагането на правото. Вниманието е акцентирано върху възникването, изменението и прекратяването на търговските правоотношения: специфични принципи в ТП – юридическо равенство между правните субекти, свобода на договарянето, анатомия и самостоятелност и възмездност и еквивалентност; правен режим на основните субекти на ТП – търговските дружества и държавата като търговец; правни сделки между търговците и търговската несъстоятелност като основен способ за принудително изпълнение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет и метод на дисциплината. Търговско правни норми. Действие по време, място и спрямо лицата. Предмет и метод на дисциплината. Търговско правоотношение. Източници. Специфични режими. Търговци. Правен режим. Едноличен търговец. Търговски дружества. Търговско представителство. Системи на управление. Имуществени и лични права на съдружниците (акционерите). Капитал – дялове и акции. Сделки с предприятия и обособени части от тях. Взаимоотношения между съдружниците. Членствени правоотношения. Продажба на дялове (акции). Правни последици. Търговски сделки. Търговска продажба. Особени видове продажби. Лизингови сделки. Комисионни сделки. Комисионни сделки. Банкови сделки. Преобразуване. Сливане, вливане, разделяне на ТД. Прекратяване на ТД. Ликвидация на ТД. Търговска несъстоятелност.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПСИХОЛОГИЯ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 6

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански Факултет

Анотация:

Целта на учебната дисциплина е студентите да се запознаят с основните школи в психологическата наука и тяхната приложимост в теорията на управлението. Разглеждат се подробно обект/субект, предмет и етапи на развитието на психологията на управлението, нейните основни методи, функции, закони и закономерности. Специално внимание се обръща на личността и нейния потенциал в системата на управлението, като тук се разглежда мотивацията като фактор за управление на личността, самооценката, равнищата на очаквания и фрустрация в трудовата дейност и др. Особен акцент пада върху личността на подчинения като обект/субект на управлението и въздействието върху неговите поведение и дейност. Като важен момент се фиксира характеристиката на процеса на адаптации на подчинения към условията на организацията. Специално се разглеждат емоционално-волева сфера на личността в процеса на управление и психофизиологическите основи на управлението (функционални състояния; изисквания към поддържането на работоспособност; релаксация и др.); стресът и волята в процеса на управлението. Важно внимание се отделя на междуличностното общуване в управлението, включвайки възприемането на физическия облик и функционалните признаци на личността и комуникацията на невербално ниво. Вниманието на студентите се насочва и към психологията на управленското въздействие в

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

предприемаческата дейност, същността и характеристиката на основните способности на управленско въздействие; психологически основи на конфликтни ситуации.

Съдържание на учебната дисциплина:

Психология на управлението: обект, предмет, възникване и развитие. Психология на предприемаческата дейност. Основни методи, функции, закони и закономерности на психологията на управлението. Теории и практика на мениджмънта. Основни управленски култури: характерни черти и особености. Психологически теории на управлението. Личността и нейния потенциал в системата на управлението: Понятие за личността и нейната структура; психологически школи, изучаващи личността. Личността на подчинения. Психология на управление на неговите поведение и дейност. Емоционално-волева сфера на личността в процеса на управление. Психофизиологически основи на управлението: функционални състояния и изисквания към поддържането на работоспособност. Специфика на труда в екстремални ситуации. Междуличностно общуване в управлението: възприемане „човек-човек“; проблеми на междуличностното възприемане в управленското общуване. Управленското общуване като комуникация; условия за ефективно взаимодействие в управленското общуване в предприемаческата дейност. Психология на управленското въздействие в дейността на ръководителя: същност и характеристика на основните способности на управленско въздействие. Типология на обектите/субектите на психологическо въздействие. Психологически основи на управлението на конфликтни ситуации: природа и социална роля на конфликтите. Класификация на конфликтите. Типове поведения на хората в конфликтна ситуация; стратегии за поведение и способности за разрешаване.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 6

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански Факултет

Анотация:

Целта на учебната дисциплина е да даде основни познания по същността на Оценката на въздействието като управленски инструмент. Да разшири познанията на студентите - бакалаври по проблемно ориентиран анализ и консултативния процес със заинтересовани страни. Да аргументира необходимостта от вземане на решения, въз основа на аргументи и разработване на варианти на възможни действия. Да представи подхода на алтернативното мислене и сравняване на възможни варианти за преодоляване на проблеми и постигане на поставени цели и очаквани резултати.

Съдържание на учебната дисциплина:

Оценка на въздействието(ОВ) – основни понятия. Видове оценки на въздействието. Предварителна и последваща. Пълна и частична ОВ. Значимост на оценката на въздействието. Основни принципи. Проблемно ориентиран подход. Дефиниране на проблем. Доказателства за наличието на проблем. Анализ на причините, които са породили проблема (първични и вторични причини). Заинтересовани страни. Идентифициране на заинтересованите страни и техните поведения спрямо проблема. Определяне на интересите на заинтересованите страни (картографиране). Работа със заинтересованите страни. Консултативен процес. Варианти на действия (разработване на сценарии). Дефиниране на цели. Дефиниране на “SMART” цели. Връзка между целите и етапите на Оценката на въздействието. Варианти на действие. Идентифициране на вариантите на действие. Анализ на въздействието. Идентифициране на въздействията и определяне на най-значимите от тях (икономически, социални, екологични, законодателни и други въздействия). Специфични въздействия върху малките и средни предприятия (МСП): оценка на административните разходи. Консултации с представители на МСП. Измерване на въздействието върху МСП. Оценка на

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

алтернативни варианти и мерки за намаляване на въздействието върху МСП. Сравняване на вариантите на действие. Сравнителна оценка на ключовите въздействия. Сравнителна оценка на вариантите за действие. Мониторинг и оценка. Определяне на показатели.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ТЕХНИКИ ЗА ПРОДАЖБИ И ДОГОВАРЯНЕ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 6

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански Факултет

Анотация:

Тази учебна дисциплина има за цел да доразвие получените теоретични знания в областта на маркетинга и да им придаде практическа насоченост и завършеност. В програмата е предвидено разглеждането на основни въпроси, касаещи същността и особености на процеса на управление на продажбите.

Наред с представянето на фундаментални познания се формират умения за прилагане на тези знания в практиката. Това определя интердисциплинарния характер на преподаването и обучението и очакваните резултати, че получените знания ще подпомогнат изучаването, както на другите дисциплини така и на дисциплините с икономическа и бизнес насоченост.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и историческо развитие на продаването. Продажбен процес - начало на продажбения процес, осъществяване и приключване на продажбите. Видове продажбени дейности. Лични продажби. Продаване по телефона. Насърчаване на продажбите. Адаптивно продаване. Продажбени техники. Характеристики на продавачите. Набиране и подбор, обучение и заплащане на персонала в търговията. Управление на продажбите. Бизнес етика и социални аспекти на продаването.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА МАЛКИЯ БИЗНЕС

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 6

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански Факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Управление на малкия бизнес” е разработен в съответствие с общите цели на специалност “Бизнес мениджмънт и предприемачество“. В структурно отношение обхваща както основни общи проблеми на управлението на малкия бизнес, така и проблема на управлението на функционалните направления на неговата дейност. Целта на учебната дисциплина “Управление на малкия бизнес” е студентите да получат задълбочени знания за управленския процес в малките предприятия и да се запознаят с основни подходи на неговата реализация в съвременното условия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Дефиниране на малкия бизнес. Значение и определение. Критерии за определяне големината на бизнеса. Роля на малкия бизнес за социално-икономическото развитие. Необходими икономически условия и институционални предпоставки за неговото успешно функциониране. Особености на малкия бизнес-характерни черти, предимства, недостатъци, ограничения и причини, задържащи развитието му. ЕС за развитието на малкия бизнес. Политика на ЕК за МСП. Мерки на ЕС за насърчаване на малкия бизнес. Развитие на малкия бизнес в България. Създаване на малък бизнес – същност и особености на предприятието. Правно-организационна форма и регистрация на предприятие. Определяне на местоположението и организационно-управленската структура на малкото предприятие. Същност и особености на управленския процес при малките фирми. Текущо и стратегическо управление – същност, специфични особености, преимущества. Същност и необходимост от стратегическо управление. Концепции за стратегическото управление на малкия бизнес. Основни влияещи фактори в стратегическото управление. Анализ и оценка на въздействието на факторите на външната среда. Подходи за анализ на вътрешното състояние на малката фирма. Характеристики и понятиен апарат в стратегическото управление в малките фирми. Подходи при разработването на фирмените стратегии. Функционален анализ. Оценка на конкурентоспособността. Определяне на мисията и целите на МСП. Разработване и избор на стратегии за малкия бизнес – критерии и изисквания. Видове стратегии - по управленски равнища, родови стратегии, стратегии за: оцеляване и възстановяване, в ситуация на фалит, растеж, интернационализация. Бизнес планиране на МСП – същност, значение и видове бизнес планове. Структура на бизнес плана. Разработване на бизнес план на малкото предприятие. Информационно осигуряване управлението на МПС. Управление на фирмените дейности на малкото предприятие – маркетингова, производствена, финансова, инвестиционна, иновационна, управление на човешките ресурси.

Технологиите на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЛИЙН МЕНИДЖМЪНТ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 6

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански Факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Лийн мениджмънт” е разработен в съответствие с общите цели на специалност “Бизнес мениджмънт и предприемачество”. В структурно отношение обхваща основни теоретико- методологични и приложни знания за подобряването на ефективността на процесите чрез прилагане на Лийн методологията. Целта на учебната дисциплина е да разшири познанията на студентите- бакалаври по проблемите свързани с премахването на загубите в предприятието, създаване на начална стабилност на процесите, създаване на поток от свързани процеси, изравняване на работното натоварване и на тази база да допринесе за придобиване на комплексна многофункционална подготовка.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на Лийн методологията. Премахване на загубите. Основни видове загуби. Картографиране на стойностната система. Ползи от картата на стойностната система. Разработване на карта на настоящото състояние. Създаване на начална стабилност на процесите. Постигане на базова стабилност. Индикатори на нестабилност. Цели на стабилизацията. Стратегии за създаване на стабилност. Създаване на поток от свързани процеси. Ползи от прилагането на система за серийно производство. Основни ползи от създаването на поток. Стратегии за създаване на поток от свързани процеси. Използване на изтеглящи системи. Изравняване на работното натоварване. Основни групи загуби. Изравняване на производството и графиците. Изграждане на култура за спиране и решаване на проблемите. Стандартизирани задачи. Цел на стандартизацията. Видове стандартизация. Стратегии за създаване на стандартизирани процеси и процедури. Видове стандарти. Предпоставки

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

за стандартизирана работа. Документи за стандартизирана работа. Проверка на стандартизираната работа. Използване на визуални контролни средства, 5S.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СОЦИАЛНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 7

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански Факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Социално предприемачество” е разработен в съответствие с общите цели на бакалавърска програма по “Бизнес мениджмънт и предприемачество”. В структурно отношение обхваща както основни общи проблеми на същността и формите на предприемачество, така и специфични проблеми на социалното предприемачество като форма на социална иновация; видовете социални предприятия, разработване на социални проекти и особеностите на социалните рискове; разработването на бизнес-планове за социално предприятие и предприемаческата култура. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и практико-приложен материал се дава приоритет на практическата страна на разглежданата тематика. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи имат за цел да затвърдят получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката в области на тяхната бъдеща професионална реализация. Целта на учебната дисциплина “Социално предприемачество” е студентите да получат задълбочени знания за същността, съдържанието и формите на една от основните форми на социални иновации, институционалната им основа, икономическа организация и управленски механизми. Социалното предприемачество е инструмент за решаване на значими социални проблеми в обществото, стимулира конкуренцията и създава условия за по-голяма заетост на пазара на труда.

Съдържание на учебната дисциплина:

Социалната сфера и мястото на човека в нея. Същност и функции на социалната икономика. Предприемачеството и социално предприемачество. Роля на социалното предприемачество в обществено-икономическата система. Социалното предприемачество-форма на социална иновация. Регионални особености-в развитите страни и в страните в преход Европейска директива. Социалното предприятие- специфика и основни организационни форми. Основни видове социални предприятия. Особенности на бизнес-моделите в социалното предприемачество. Организационна структура на социалните предприятия. Финансиране на социалните предприятия - същност и източници. Социален проект. Предприемачески риск и особеностите му в социалната сфера. Бизнес-план за предприемаческа дейност. Измерване на социалното влияние-необходимост и основни индикатори. Корпоративната социална отговорност-същност и съдържание. Практики на отговорния бизнес и социалните му измерения. Развитие на социалното предприемачество. Правна и институционална среда.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2л + 2су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 7

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Студентите ще се запознаят със съвременните теории, практически подходи и инструменти за управление на човешките ресурси. В процеса на обучение те ще получат достатъчно информация за предпоставките, които обуславят теорията за човешкия капитал и механизмите за пълноценно използване на човешките ресурси. Ще се разграничават спецификата в методологията и технологията за прилагане на различните системи, програми и инструменти. Специално внимание ще бъде отделено на мотивацията и мобилността. Ще се запознаят с ролята на контекста и на мениджърския състав при разработване и прилагане на системите за управление на човешките ресурси. Курсът е съобразен с предвидения хорариум и позволява да се усвоят същността, ролята, инструментите и възможностите на управление на този изключителен ресурс на всяка система.

Съдържание на учебната дисциплина:

Човешки ресурси – определения, проблемни област и управленски проекции. Трудов пазар. Качество и цена на труда. Възникване и генезис на теорията и практиката по управлението на човешките ресурси. Управленски субекти и структуриране на човешките ресурси – нива, фактори, тенденции. Мотивация, мотивационни стратегии и модели. Мобилност на човешките ресурси - фактори и управленски подходи. Фирмена политика, системи и програми за управление на човешките ресурси. Индустиални отношения и регламентация. Потребности от човешки ресурси. Набор, подбор и въвеждане на новопостъпилите. Система за обучение и квалификационно развитие. Система за оценяване и атестация. Производителност на труда и система за заплащане. Система за безопасни и здравословни условия.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

АНТИКРИЗИСНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 7

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината в структурно отношение обхваща основни теоретико-методологични и приложни знания относно същността, диагностиката и прогнозирането на кризисните ситуации, разработването на концепция за управление на предприятието в кризисни ситуации и профилактика на кризисните ситуации. Целта на учебната дисциплина е да разшири познанията на студентите, редовно обучение по проблемите свързани с разработването на концепция за управление на предприятието в кризисни ситуации и профилактика на кризисните ситуации и на тази база да допринесе за придобиването на комплексна многофункционална подготовка без да дублира основни въпроси, които са предмет на други учебни дисциплини.

Съдържание на учебната дисциплина:

Цикличност на икономическото развитие. Същност, класификация и фактори на кризисните ситуации и явления. Кризисни явления в предприятието. Фази и диагностика на кризите. Кризисни ситуации и стратегии. Стратегическо планиране в кризисни ситуации. Методи за прогнозиране на кризисните явления. Контролинг на дейността на предприятието. Оценка и анализ на финансово-икономическата дейност. Разработване на концепция за управление в кризисни ситуации. Реактивно и антиципативно управление в кризисни ситуации. Стратегически и оперативни антикризисни мерки. Реализация на концепцията за управление в кризисни ситуации. Функции на управлението в

кризисни ситуации. Методи за преодоляване на кризисните ситуации. Профилактика на кризисните ситуации. Формиране на екип за управление в кризисни ситуации.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 7

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Курсът на обучение по учебната дисциплина “Икономически анализ” е конкретен израз на необходимостта от изследване и установяване на вниманието на промените в пазарните детерминанти върху състоянието и функционирането на всяка стопанска единица. Изучавайки дисциплината, студентите ще получават познания по разкриване на икономическата страна на материалните и финансовите условия, при които се осъществява основната стопанска дейност на предприятието. Тези резултати ще се получават, като се кацентираща върху същността, методите и способите на икономическия анализ. През призмата на анализа на икономическата стратегия на стопанската дейност ще се проследява връзката между пазара, клиентите, конкурентите, пазарните цени, приходите, печалбата, паричните потоци, разходите, изпълнението на производствената програма.

Съдържание на учебната дисциплина:

Съдържание на теорията на икономическия анализ. Задачи на икономическия анализ. Икономическият анализ в контекста на системния анализ. Същност на икономическия анализ. Метод и способности на икономическия анализ. Методика на икономическия анализ на стопанската дейност на предприятието. Информационна основа на икономическия анализ. Отчетна икономическа информация. Видове. Количествени параметри на икономическите процеси и явления. Икономически анализ и приложение на счетоводно-финансовата информация. Анализ на икономическата стратегия на стопанската дейност. Основни аспекти на икономическия анализ. Различия между икономическия и финансовия анализ на стопанската дейност. Икономически показатели за стопанската дейност на предприятието. Анализ на пазара, клиентите и конкурентите. Прогнозиране на пазарните цени. Маркетингова стратегия. Икономически анализ на производствената програма и производствените мощности. Икономически анализ на инвестиционните проекти. Икономически анализ на еднократните разходи. Икономически анализ на текущите разходи. Анализ на икономическата стратегия.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПОВЕДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛЯ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 7

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански Факултет

Анотация:

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Проучването и познаването на поведението на потребителя на пазара, като част от маркетинга, има съществено значение за успеха на всяка фирма на пазара. За студентите има важно значение изучаването на различните форми на проявление на потребителското поведение и на основните фактори, които го предопределят. Целта на курса на обучение по дисциплината е да се спомогне за осъзнаване на необходимостта от познаването на поведението на потребителя, както и да даде отговор на въпроса как адекватно да се отреагира при определени ситуации. За тази цел се създават умения в студентите да се разпознават различните видове поведение, причините за тяхното пораждаване и се изучават подходите, които трябва да се прилагат за всяко поведенческо направление.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теоретични основи на потребителското поведение. Процес на вземане на решение за покупка. Подходи за вземане на решение за покупка. Фактори, обуславящи поведението на потребителя. Културни, социални, личностни и психологически фактори, обуславящи поведението на потребителя. Процес на вземане на решение за покупка на индустриални стоки. Маркетингова характеристика на индустриалния пазар и организациите – купувачи. Процес на вземане на решение за покупка на индустриални стоки.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СТРАТЕГИЧЕСКИ МАРКЕТИНГ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 7

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината в структурно отношение обхваща основни теоретико-методологични и приложни знания относно стратегическата роля на маркетинга, елементите на бизнес стратегиите, техните маркетингови превъплъщения, маркетингови стратегии за навлизане на нови пазари, маркетингови стратегии за разрастващи се пазари, маркетингови стратегии за зрели пазари, маркетингови стратегии за спадащи пазари и стратегическия маркетингов план. Целта на учебната дисциплина е да разшири познанията на студентите, редовно обучение по проблемите за маркетинговите стратегии и стратегическия маркетингов план и на тази база да допринесе за придобиване на комплексна многофункционална подготовка без да дублира основни въпроси, които са предмет на други учебни дисциплини.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, елементи и характеристика на маркетинговата обкръжаваща среда на фирмата Влияние на факторите на маркетинговата обкръжаваща среда върху организацията на дейността на фирмите Стратегическата роля на маркетинга. Корпоративни, маркетингови и бизнес стратегии. Конкурентни фактори, влияещи върху пазарната ориентация на фирмата. Стратегическа инерция. Елементи на корпоративните бизнес стратегии. Мисия, корпоративни цели, цели на бизнес- единиците, обща стратегия за развитие, планиране базирано на стойността и източници на синергия. Бизнес стратегии и техните маркетингови превъплъщения. Стратегически решения на ниво бизнес-единица. Елементи на алтернативните бизнес стратегии. Променящи се стратегии на различни етапи в продуктивния жизнен цикъл. Бизнес стратегии за глобални конкуренти. Маркетингови стратегии и криви на жизнения цикъл. Характеристика и фази на продуктивния жизнен цикъл. Развитие на продукта. Променяща се компетенция и еволюция на индустрията. Маркетингови стратегии за навлизане на нови пазари. Цели при разработването на нов продукт. Проблеми при стратегиите за навлизане на нови пазари. Компоненти на маркетинговата стратегия за заемане на пазарна ниша. Компоненти на маркетинговата стратегия за „обирание на каймака“. Маркетингови стратегии за разрастващи се пазари. Възможности и рискове на разрастващите се пазари. Маркетингови стратегии за пазарния лидер при растящ пазар. Проблеми при зрели пазари. Проблеми при

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

отслабващи пазари. Маркетингови стратегии за зрели пазари. Стратегии за поддържане дела на настоящия пазар. Стратегии за разширяване обема на продажбите. Стратегия на засилено проникване. Пазарна стратегия на разширяване. Маркетингови стратегии за спадащи пазари. Стратегически маркетингов план. Обща структура на стратегическия маркетингов план. Съдържание на стратегическия маркетингов план.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ОРГАНИЗАЦИОННО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 7

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански Факултет

Анотация:

Организационното поведение изучава устойчивите характеристики на поведението на човека и човешките общности от гледна точка на организирания труд и управлението. То е интердисциплинарна област, която е посветена както на изучаването и разбирането на причините, структурата и динамиката на индивидуалното и груповото трудово поведение, така и на практиката на въздействието върху него, неговото реално практическо управление. Организациите са социални системи, обединяващи човешки и материални ресурси. Поведението на отделните личности и на групи от хора, които управляват организациите, или работят за тях, е до голяма степен непредсказуемо, доколкото в основата му лежат комплексни и взаимодействащи си причини: индивидуални особености, потребности и интереси, ценностни системи, мотивации, отношения и пр.. В същото време това поведение трябва да бъде изучавано, разбирано и управлявано, защото трудът заема най-важно място в живота на всеки човек, защото няма по-важен фактор за успеха на една организация, от хората ѝ, и защото от ефективното функциониране на организацията зависи благоденствието на всяко общество. Организационното поведение е търсена и популярна дисциплина за студентите и специалистите в областта на общия мениджмънт, бизнесадминистрацията и управлението на човешките ресурси във всички известни световни центрове за обучение в тази област.

Съдържание на учебната дисциплина:

Организационното поведение като научна област и академична дисциплина – предмет, цели, равнища на анализ, подходи. Концепции лежащи в основата на организационното поведение – за природата на човека, за природата на организацията. Индивидуално трудово поведение – индивидуални различия. динамика на индивидуалните различия. „Аз“-ът в организационното поведение. Мотивация. отношение. Ангажираност, място на мотивационния проблем в познанието за човека. Мотивите и мотивацията в сферата на организационното поведение. мотивационни модели. Видове мотивация към труд – нагласа, ангажираност, съпричастност. Организационни теории. Организационни аспекти на организацията. Класическа организационна теория. Бюрокраична организация на Вебер. Организацията като социо-техническа система. Четириимелния модел на Болман и Дийл. Групите в организацията. същност. типология на групите. контактност на групите. Организационни роли. статус и социализация. Социално-групови роли. Статус. Социализация. Формални групи и структури. Неформални групи и структури. неформална организация. Имидж на организацията. Организационна култура. Форми. Функции на организационната култура. Природа на организационната култура. Форми на организационната култура. Функции на организационната култура.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните

занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ОСНОВИ НА УПРАВЛЕНСКОТО СЧЕТОВОДСТВО

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит

Семестър: 7

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Предлаганата учебна програма е насочена към изучаването на въпросите за създаване и използване на счетоводната информация за вътрешните нужди на управлението на предприятието. Дисциплината попълва по такъв начин познанията на студентите, получени от останалите дисциплини по счетоводство, ориентирани в по-голяма степен към външните потребности. Курсът включва въпроси за същността и класифицирането на разходите на предприятието в различни насоки – за оценка на материалните запаси в годишните отчети, а вземане на управленски решения и за нуждите на вътрешния контрол на резултатите от дейността. Посочват се предимствата и недостатъците на различните насоки – за оценка на материалните запаси в годишните отчети, а вземане на управленски решения и за нуждите на вътрешния контрол на резултатите от дейността. Посочват се предимствата и недостатъците на различните методики, прилагани в практиката на развитите страни. Програмата включва традиционни нови методики за разпределение на непреките разходи – метод “ABC”.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, роля и значение на управленското счетоводство. Класификация на разходите и приходите. Счетоводна информация с цел оценка на материалните запаси и определяне на финансовия резултат. Метод за калкулиране на себестойността по отделни поръчки (поръчков метод). Метод за калкулиране на себестойността по технологични процеси (преработков метод). Метод за калкулиране на себестойността на свързани и съпътстващи продукти. Метод за калкулиране на себестойността по технологични процеси (преработков метод). Счетоводна информация и вземане на управленски решения. Количествени и качествени фактори при вземането на решения и влияние на ограничителните условия. Концепция за разходите, които зависят от вземаните управленски решения. Количествени и качествени фактори при вземане на решения и влияние на ограничителните условия. Счетоводна информация при вземането на решения за запазване или закриване на дейности, за покупка или за производство на даден продукт и за определяне на комбинация от продукти с цел максимизиране на печалбата. Метод “ABC” – калкулиране на себестойността на отделните видове операции (дейности). Използване на счетоводната информация при ценообразуването. Процесът на краткосрочно планиране – същност, етапи. Изготвяне на бюджета за продажбите, за продукцията, за материалните запаси, за преките и непреките разходи, за паричните постъпления и плащания. Метод за калкулиране на себестойността по технологични процеси (преработков метод). Метод на нормативната себестойност и анализ на отклоненията.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНСКИ УМЕНИЯ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 7

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Лекционният курс разглежда основни въпроси на труда на ръководителя, свързани с организацията и управлението на неговия труд, необходимите умения за вземане на управленски решения и контрола на тяхното изпълнение, работата му с персонала, организирането и провеждането на заседания и съвещания, работата с документите и др. Основните задачи, които следва да бъдат решавани при реализацията на учебната програма са свързани с усвояване на знания за същността, характера, съдържанието и ролята на ръководния труд; придобиване на знания и умения за ръководене на организациите и контролиране на процесите.

В края на обучението се очаква студентите трябва да са придобили основни знания и умения как да ръководят бизнес организации.

Съдържание на учебната дисциплина:

Ръководната дейност. Функции на ръководителя. Стил на ръководителя. Управленска култура на мениджъра. Информационно осигуряване на ръководната дейност и информационна култура на ръководителя. Вземане на решения в процеса на ръководната дейност. Подходи и методи при вземане на решения. Планирането в ръководната дейност. Планиране на личния труд на ръководителя. Работно време на ръководителя. Организиране и ефективно използване на работното време. Ефективност на ръководния труд. Заседанията и съвещанията в ръководната дейност. Ръководител и колектив. Комуникативни умения на ръководителя. Контролът в дейността на ръководителя.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МРЕЖОВА ИКОНОМИКА И БИЗНЕС МРЕЖИ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 7

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Учебната дисциплина „Мрежова икономика и бизнес мрежи“ има за цел да доразвие получените теоретични знания в областта на мрежовата икономика и бизнес мрежите и да им придаде практическа насоченост и завършеност. В програмата е предвидено разглеждането на основни въпроси, касаещи същността и съдържанието на бизнес мрежите, както и управлението и организацията им, като основа за изграждането на успешен професионален опит.

При реализацията на учебната програма следва да бъдат решавани задачи, свързани с усвояването на теоретичните основи и развитието на теорията за мрежовата икономика. Обучаващите се ще усвоят знания за характерните черти на междуфирмените обединения, както и тяхната роля в съвременните икономически условия. Наред с представянето на фундаментални познания се формират умения за прилагане на тези знания в практиката. Това определя интердисциплинарния характер на преподаването и обучението и очакваните резултати, че получените знания ще подпомогнат изучаването на дисциплините с икономическа и бизнес насоченост.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теоретични основи и предпоставки за формирането на мрежови бизнес структури. Основополагащи принципи на изграждане на междуфирмени обединения. Фактори, влияещи върху развитието на бизнес мрежите. Съвременни концепции за формирането на бизнес мрежите. Основни характеристики и типове бизнес мрежи. Регионално развитие на мрежовите обединения. Теоретични аспекти на образуването на бизнес мрежите в икономиката. Предимства и недостатъци Създаване на бизнес мрежа. Фактори, влияещи на създаването на бизнес мрежи. Препятствия пред създаването на бизнес мрежите. Обществена подкрепа. Първоначален лидер. Определяне на потенциалните членове. Анализ на местната икономика. Определяне на границите. Проучване на интереса и свързване със заинтересованите фирми. Анкетно проучване. Постигане на ангажираност. Организационна структура на бизнес мрежите. Координация и комуникация в бизнес мрежата. Дейности в подкрепа за фирмите. Организация и разпространение на информация в бизнес

мрежата. Подкрепа при вземане на решения. Функционална подкрепа. Мониторинг. Мениджмънт. Фактори за управлението на дейността на бизнес мрежите. Вземане на решения. Разработване на визия, цели, стратегия и бизнес план на бизнес мрежите. Фактори за ефективен мениджмънт – система от сведения и знания, създаване на екип, изграждане на мрежа, информационна система, управление на знанията, разпределение на ресурсите. Фактори за успех. Маркетинг на бизнес мрежите. Анализирание на пазарната ситуация. Пазарни сведения и данни. Маркетингова стратегия и план. Експортни мрежи. Действия за разпределение на ресурсите и инвестициите. Оценка на нуждите от финансиране и приоритети. Методи за остойностяване на разходите. Финансиране на критичните дейности на бизнес мрежите. Фондове, предназначени за мултифирмени проекти. Стимулиране на иновациите и предприемачеството. Иновационната стратегия на България. Европейският съюз за иновациите. Научно-изследователска дейност на бизнес мрежите. Ангажиране на подходящи университети в иновационни схеми. Мрежови центрове за трансфер на технологии. Развитие на иновационни мрежи. Инвестиране в създаване на нови фирми и иновации.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПРЕДПРИЕМАЧЕСКА КУЛТУРА И БИЗНЕС ЕТИКЕТ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 8

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Днес предприемаческата култура и бизнес етикета като практическо умение са икономическа необходимост. За личността - за да се получи и задържи желаната работа, да си осигури кариерно развитие, да подобри ефективното си професионално представяне и да получава удовлетворение от работата си. За компанията - за да вдигне нивото на фирмената си култура, да бъде конкурентноспособна и да създава добро име пред партньорите и клиентите си.

Целта на курса на обучение по дисциплината е студентите да придобият нови знания и умения за прилагане на етичните стандарти при вземане на качествени професионални решения; да се разбере същността на предприемаческата култура и да се изяснят основите на предприемаческото поведение. Знанието на управленския бизнес етикет и принципите, върху които се гради предприемаческата организационна култура ще даде ясни ориентири при избор на приемливо поведение в проблемни ситуации в бизнеса. Деловият етикет дава възможност да се развият оптимални и трайни отношения с партньорите, на база социалните аспекти на предприемаческата етика. Познаването на предприемаческата ценностна система и бизнес етикета като важна част от бизнес комуникацията, осигурява на поведенческо равнище съгласуване на интересите на всички участници в общуването в духа на етичния мениджмънт.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предприемаческа култура - същност, източници, носители. Структура на предприемаческата култура. Иновациите - определящ фактор за културата на предприемачеството. Предприемаческо поведение. Особености. Фактори, определящи културните измерения на предприемачеството. Предприемаческа организационна култура. Предприемаческа етика, морал и закони. Социални аспекти на предприемаческата етика. Предприемаческа социална отговорност. Бизнес етикет – възникване и развитие. Разликите между класическия етикет и бизнес етикета. Визитната картичка. История на визитната картичка. Подготовка и използване на визитната картичка. Делова кореспонденция. Деловото писмо. Нететикет. Телефонен бизнес етикет. Мобилните комуникации в деловото общуване. Основни принципи и средства на деловия етикет. Деловата беседа. Преговори. Принципи при водене на делови преговори. Тактики и техники на бизнес преговорите. Международни делови преговори. Типични грешки при водене на преговори. Публични речи. Доклад. Презентация. Личностна делова комуникация. Делови познанства. Изясняване и прилагане

на правилата за делови външен вид. Речев етикет. Невербална комуникация в деловото общуване. Международна невербална комуникация.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

**УПРАВЛЕНИЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА
НА ПРЕДПРИЯТИЕТО**

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 8

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината в структурно отношение обхваща: основни общи проблеми на управлението на конкурентоспособността на предприятието; индикатори и методи за оценка на конкурентоспособността на предприятието; подход за оценка на конкурентоспособността на предприятието; подход за анализ на конкурентоспособността на предприятието; възможности за повишаване на конкурентоспособността на предприятието. Целта на учебната дисциплина "Управление на конкурентоспособността на предприятието" е студентите да получат задълбочени знания за управлението на конкурентоспособността на предприятието и да се запознаят с основни подходи на неговата реализация в съвременните условия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на конкурентоспособността на предприятието. Фактори за повишаване на конкурентоспособността на предприятието. Индикатори за конкурентоспособността на предприятието. Методи за оценка на конкурентоспособността на предприятието. Традиционни методи за оценка на конкурентоспособността на предприятието. Методи за оценка на конкурентоспособността на предприятието в зависимост от целта на оценката. Количествени и качествени методи за оценка на конкурентоспособността на предприятието. Методи за оценка на конкурентоспособността на предприятието в зависимост от броя на индикаторите, на които се основават. Методи за оценка на конкурентоспособността на предприятието в зависимост от броя на показателите, по които се прави оценката. Методи за оценка на конкурентоспособността на предприятието, основаващи се на измерването на резултатите от дейността и които оценяват предпоставките за постигане на високи резултати. Детерминирани и стохастични методи за оценка на конкурентоспособността на предприятието. Статични и динамични методи за оценка на конкурентоспособността на предприятието. Методи за оценка на конкурентоспособността на предприятието в зависимост от базата за сравнение. Подход за оценка на конкурентоспособността на предприятието. Подход за анализ на конкурентоспособността на предприятието. Основни направления на анализа. Анализ на възможностите на предприятието за повишаване на конкурентоспособността му.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЕЛЕКТРОНЕН БИЗНЕС

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 8

Методическо ръководство:

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Катедра Мениджмънт и маркетинг
Стопански факултет

Анотация:

Прогресивното развитие на интернет технологиите доведе до разширяване на тяхното приложение в деловите и ежедневните дейности на хората. Отчитайки това, с курсът от лекции по дисциплината се цели да се разгледат същността и възможностите на електронния бизнес, както и рисковете, които го съпътстват. В тази връзка е нужно да бъдат очертани и перспективите на електронния бизнес в контекста на разрастващото се влияние на социалните мрежи и бъдещето на традиционните магазини. Всеки съвременен предприемач е необходимо да е наясно със законодателните предложения и промени за стимулиране на електронния бизнес и повишаване на потребителското доверие чрез въвеждане на стриктни правила за защита на правата на потребителите.

Дисциплината дава нов поглед върху усвоените и практически наложилите се форми за бизнес, като насърчава студентите да оценят преимуществата на новите технологии и приложението им в съвременни условия. Курсът от лекции по Електронен бизнес дава съществен принос в процеса на формиране на системата от научни знания, умения и навици, необходими за студентите, придобиващи бакалавърска степен по спец. Бизнес мениджмънт и предприемачество. Дисциплината е строго релевантна с дисциплини като основи на управлението, основи на маркетинга, предприемачество и бизнес планиране и контрол. Обучението по нея се явява като продължение и естествено надграждане на познанията, при успоредно усвояване на нови знания. След преминаване на курса на обучение по дисциплината в студентите ще бъдат формирани знания и умения за стратегическо мислене, придобиване на предприемачески усет, които ще подпомогнат успешната им професионална реализация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и специфика на електронния бизнес. Основни участници в електронния бизнес. Бизнес модели в електронния бизнес. Анализ на възможностите за електронна търговия. Електронни платежни инструменти. Електронни пари. Електронно банкиране. Електронни платежни системи. Електронни системи за разплащане. Актуално състояние на законодателството за лични данни. Трудности в прилагането на европейското законодателства в трети страни. Нарушения в сектора на електронния бизнес и разрешаване на спорове. Е-маркетинг.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 8

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Тази учебна дисциплина има за цел получаване на задълбочени знания за ефективното разработване на проекти и управленския процес при тяхното създаване и реализиране. В програмата е предвидено разглеждането на общи проблеми на разработването на проекти, които се явяват основа за организацията и управлението на проекти за кандидатстване по програмите на Европейския съюз. Наред с представянето на фундаментални познания се формират умения за прилагане на тези знания в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на управлението на проекти. Идентифициране на проекта. Подбор и селекция на проекти. Основни и съставни елементи на проекта. Наименование, област и приоритети. Териториален обхват и място на изпълнение. Целева група, резултати, дейности и индикатори. Връзки с обществеността. Въвличане на обществеността в проекта. Институционална среда на проекта. Определяне на партньорите. Изграждане на екип на проекта. Организационно планиране на проекта.

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Определяне на дейностите. Съставяне на план-графици. Управление на ресурсите на проекта. Влияние на ресурсите върху планирането на проекта. Видове ресурси. Разпределение на ресурсите. Рискове на проекта. Изготвяне на предложение за проект. Апликационна форма, същност и елементи. Метод на логическата рамка. Финансиране на проекта. Източници на финансиране. Съставяне бюджет на проекта. Видове бюджети. Управление на бюджета. Оценка на предложението за проект. Същност на оценката. Критерии за оценяване. Механизъм за оценяване. Принципи на процеса на подбор. Мониторинг и контрол върху изпълнението на проекта. Управление на изпълнението на проекта. Отчитане изпълнението на проекта. Стратегия за приключване или продължаване на проекта след неговото финализиране. Оценка на изпълнението на проекта. Същност на оценката. Видове оценки. Анализ на изпълнението на проекта.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

КОЛИЧЕСТВЕНИ МЕТОДИ В УПРАВЛЕНИЕТО

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 8

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

В предложената учебна програма основно се акцентира върху даването на знания с приложен характер, които са свързани с моделиране в дискретни структури. Разгледани са основните принципи при изследване на операциите, типичните класове оптимизационни задачи, основните принципи при вземане на решения – в случай на детерминираност, недетерминираност, условия на риск и в случай на многокритериални оптимизации. Дадени са методи за оптимизации при задачи с големи размерности, като последните са илюстрирани чрез примери в областта на информатиката, икономиката и управлението - мрежово планиране, разбиване на макросистеми на силно свързани компоненти, организация и управление на макросистеми, разполагане на граждански, стопански и военни обекти, избор на оптимални стратегии и маршрути. Разглеждат се и въпроси от теория на игрите, теория на гласуването и вземането на колективни решения, алгоритми за вземане на решения в условия на риск и неопределеност в лекционния курс е потърсен разумен баланс между теоретичния и приложен аспект на даваните знания с предпочитане на приложността.

Съдържание на учебната дисциплина:

Математическо моделиране. Класификация на моделите, принципи, анализ и етапи за тяхното построяване. Типични класове оптимизационни задачи. Принципи за вземане на решения при изследване на операциите – при детерминирани, недетерминирани условия и в условия на риск. Вземане на решения при векторен критерии за оптималност. Метод на ограниченията при търсене на компромисни решения. Декомпозиции при задачи с големи размерности. Линеино оптимизиране. Симплекс – метод. Транспортна задача. Оптимални решения в програмирането, икономиката и управлението, свързани с намиране на оптимални маршрути и покриващи дървовидни структури. Разполагане на обекти. Силно свързани компоненти, абсолютни и главни центрове и медиани в графи. Алгоритми за намирането им. Поточкови алгоритми. Потоци с максимална величина. Потоци с минимална цена. Теорема на Форд – Фалкерсон. Модификация на Едмондс и Карп. Алгоритъм за поток с минимална цена. Алгоритъм на дефекта. Циркулации. Мрежово планиране и управление. Метод на критичния път. Проекти с минимална цена. Обобщени мрежови графици. Динамично оптимизиране. Задачи за управление на запасите. Мрежови задачи в динамичното оптимизиране. Динамични потоци в мрежа. Оптимални сдвоявания и покрития в биполарни и произволни графи. Унгарски дървета. Алгоритми на Едмондс за максимални по мощност и максимални по тежест сдвоявания. Минимални по тежест покрития – алгоритъм на Уайт. Задачи от тип CPP в ориентирани и смесени графи. Алгоритми. Задачи от тип TSP. Методи за решаване. Branch-and-bound алгоритми за TSP. Елементи от теория на игрите. Приложения в икономиката и управлението. Теория на гласуването вземане на колективни решения. Алгоритми за вземане на решения в условия на риск и

Неопределеност.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА ФИРМЕНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 8

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината в структурно отношение обхваща: основни общи проблеми на управлението на фирмените инвестиции, вкл. и в контекста на усвояването на средствата от структурните и кохезионни фондове на ЕС; подходи и методи за анализ и оценка на фирмените инвестиционни проекти; подходи и методи за анализ и оценка на риска при фирмените инвестиционни проекти. Целта на учебната дисциплина "Управление на фирмените инвестиции" е студентите да получат задълбочени знания за управлението на фирмените инвестиции, формирането и основните подходи за реализация на фирмената инвестиционна стратегия и политика в съвременните условия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Иновациите - основа на инвестирането. Същност и характерни черти на иновациите. Класификация и структура. Същност и видове инвестиране и финансиране. Видове, елементи и структура на фирмените инвестиции. Основни инвестиционни носители и концепции. Фирмените инвестиции като обект на икономическото регулиране. Роля на мотивацията за инвестиране. Същност и компоненти на капиталните вложения като форма на инвестиционната дейност на фирмата. Необходимост, цел и основни аспекти на инвестиционното проектиране. Същност и значение на инвестиционното проектиране при реализирането на инвестиционната политика на фирмата. Основни финансови концепции. Времева стойност на парите. Компондиране и дисконтиране на парични потоци. Аноуитети. Критерии и методи за оценка на фирмените инвестиционни проекти. Статични методи. Динамични методи. Избор между алтернативни фирмени инвестиционни проекти. Методи за избор между два или повече проекта. Същност и видове риск при фирмените инвестиционни проекти. Подходи и методи за анализ и оценка на риска. Управление на фирмените инвестиции в контекста на усвояването на структурните и кохезионни фондове на ЕС.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ФАМИЛЕН БИЗНЕС

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 8

Методическо ръководство:

Катедра Мениджмънт и маркетинг

Стопански факултет

Анотация:

Тази учебна дисциплина има за цел да задоволи потребността на студентите от знания за същността и значението на фамилия бизнес и специфичните особености при неговото управление. В процеса на обучение ще се акцентира върху усвояване и прилагане на теоретични модели и концепции за

анализиране и решаване на конкретни практически проблеми при управлението на фамилия бизнес.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и значение на фамилия бизнес. Теоретични модели за описание на семейната фирма. Собственост. Управление на семейната фирма и семейството. Стратегическо управление. Управление на растежа. Управление на човешките ресурси. Управление на знанието. Конфликти и общуване. Интернационализация. Управление на промяната. Корпоративна социална отговорност и етика. Организационна култура. Наследяване на семейните фирми. Консултиране на семейни фирми. Институционална рамка и предизвикателства пред семейните фирми в Европа.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.